

**Nuuk Ilulissallu ukkataralugit inuiaqatigiit
aninggaasaqarnerinut sunniutissanik
naliliinerup nutarternera**

Marts 2022

Imarisaa

1	Aallaqqaasiut tunuliaqutaalu	3
2	Eqikkaaneq, inerniliinerlu	8
3	Danskit KAIR Internationalimut akuunissaat pillugu isumaqatigiissutip kingunera	10
4	Tunngavigisat	14
5	Tunngaviiit allanngornerinik inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarneq	24
6	Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissai	27
7	Missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnera	31

1 Aallaqqasiut tunuliaqtaalu

KAIR Internationalip akisussaaffigisaanik Nuummi Ilulissanilu imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfiliat ukkataralugit, misissueqqissaarnermi matumani inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissat nalilersorneqarput.

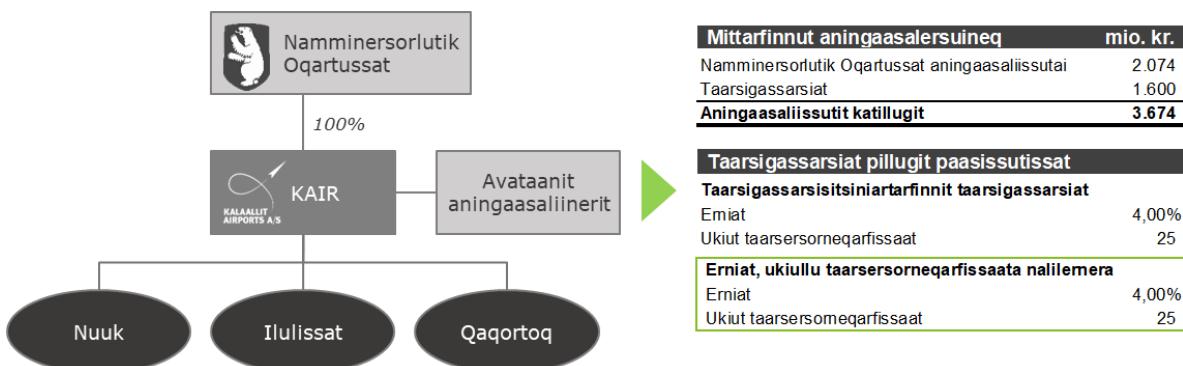
Mittarfiliassat pillugit suliniut 2018-imik inaarutaasumik akuersissutigineqarpoq. Mittarfiiut tulliuttut mittarfiliassat pillugit suliniummi pineqarput:

- Nuuk 2.200 meterinik takitigisumik mittarfilerlugu
- Ilulissat 2.200 meterinik takitigisumik mittarfilerlugu
- Qaqortoq 1.500 meterinik takitigisumik mittarfilerlugu

Naalakkersuisut 2,1 mia. koruunit missaannik aningaasaleeqataassutsinik akiliuteqarnerisigut mittarfinnik taakkunanna pingasunik piginnittussanngorlugu, pilersitsisussanngorlugu, aningaasalersuisussanngorlugu, ingerlatsisussanngorlugulu KAIR pilersinneqarpoq.

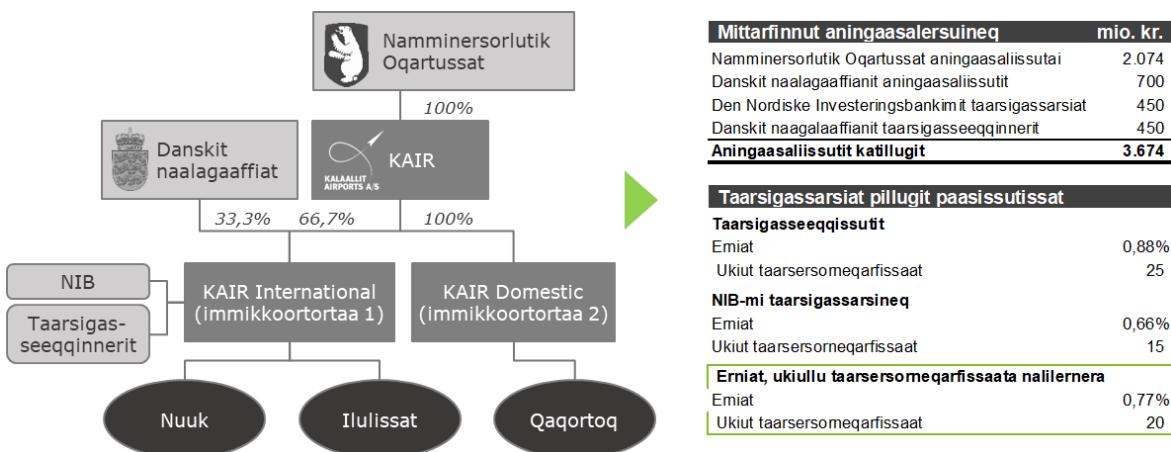
Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik naliliineq kiisalu Kalaallit Airports A/S-imik (KAIR) ingerlatsinissamik, aningaasalersuinissamillu pilersaarut ilaatigut tunuliaqtaralugu, mittarfiliassat pillugit suliniut 2018-imeersoq ilaatigut akuersissutigineqarpoq. Danmarkimi naalakkersuisut isumaqatigiissusior**figitinnagit**, KAIR-imut piginnittuunermut aningaasalersuinissamullu iluseq ima takussusiorneqarsinnaavoq:

Takussutissiaq 1: Danmarkimi naalakkersuisut isumaqatigiissusior**figitinnagit** piginnittuunermut, aningaasalersuinissamullu iluseq

Piginneqatigiit KAIR Internationalip akisussaaffigisaani Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut aningaasalersueqataanissaq piginneqataanissarlu pillugit, 2018-p ukiaani Naalakkersuisut taamanikkut Danmarkimi naalakkersuisusunut isumaqatigiissusiorput. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik naliliinermut kiisalu KAIR-ip ingerlatsinissamik aningaasalersuinissamillu pilersaarutaanut tunngavissiillutik ilmagisarpaaluit isumaqatigiissut taanna ilutigalugu allanngortinneqarput. Danmarkip KAIR-imut akuunissaa pillugu ilassutitut allakkiami allannguutit taakkua ilaatigut allaaserineqarput. Danmarkimi naalakkersuisut isumaqatigiissusior**figereerlugit**, piginnittuunermut aningaasalersuinissamullu iluseq ima takussusiorneqarsinnaavoq:

Takussutissiaq 2: Danmarkimi naalakkersuisut isumaqatigiissusior**figereerlugit** piginnittuunermut, aningaasalersuinissamullu iluseq

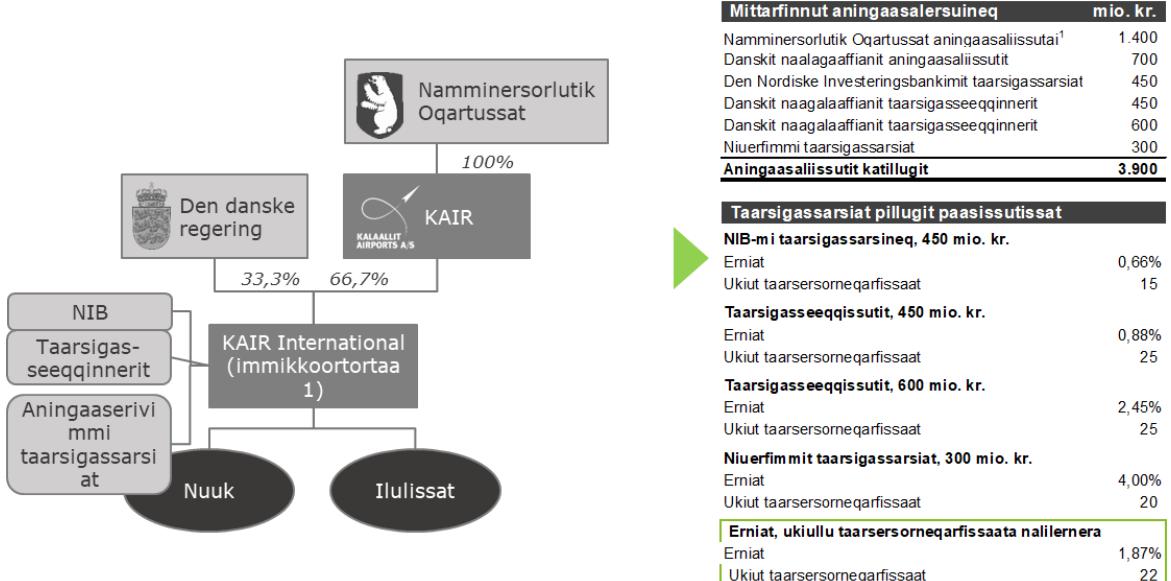

Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imut aningaasaliissutissaannit 2,1 mia. koruunit missaanniittunit 1,4 mia. koruunit missaat KAIR Internationalimut aningaasaliissutigineqarsimassasut naatsorsuutigineqarpoq, imaappoq Nuunmi Ilulissanilu Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissanut. Tamatumma saniatigut takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaavoq, 700 mio. koruunit avataanit aningaasaliissutaaqqaartut, naalagaaffiuup aningaasaliineratigut nammineq aningaasaliissutinngorlugit allangortinnejartut.

Imarpik qulaallugu mittarfissanut taakkununnga marluusunut tamakkiisumik aningaasartuutissatut missiliuitit 900 mio. koruunit missaannik 2021-mi qaffanneqarput. Sanaartornissami aningaasartuutit 750 mio. koruunit missaannik qaffariarnerat kiisalu ingerlatsinermi aningaasalersuinermilu aningaasartuutit 150 mio. koruunit missaannik qaffariarnerat qaffariassutigaat. Aningaasartuutinut qaffaatit taarsigassarsinikkut aningaasalersorneqassapput. Taakkunanna 600 mio. koruunit danskit naalagaaffianit tarsigasseeqqinnikkut, sinneruttullu 300 mio. koruunit niuerfimmi taarsigassarsinikkut aningaasalersorneqassallutik. Tamanna nalunaarusiap matumap kapitali 3-ani ersarinnerusumik nassuaatigissavarput.

taamaalilluni KAIR Internationalimut tunngatillugu pissutsit nutaat ima takussusiorneqarsinnaapput:

Takussutissiaq 3: Danmarkimi naalakkersuisut isumaqatigiissusior **figereerlugit**, 900 mio. koruuninillu taarsigassarseeqqereernerup kingorna KAIR Internationalimut piginnittuunermut, aningaasalersuinissamullu iluseq

Takussutissiaq 3-mi tabelimi takuneqarsinnaasutut, avataanit aningaasalersuutissatut tamakkiisumik pisariaqartinneqartut maanna 1.800 mio. koruuniupput, taarsigassarsianiillu 1.050 mio. koruunit danskit naalagaaffianit taarsigasseeqqinnerullutik¹, sinnerilu niuerfimmit taarsigassarsinikkut aningaasalersorneqassallutik.

Mittarfiliassat pillugit suliniutip akuersissutigineqarneranit pissutsit allanngortinneqartut eqikkarlugit imaapput:

- Mittarfinni taakkunani pingasuusuni aaqqissuusseriaaseq, piginnittuuneq aningaasalersueriaatsillu 2018-imut sanilliukkaanni ullumikkut allaapput.
- Kangerlussuaq Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfiunera ingerlaannarluni kiisalu Nuummi Ilulissanilu Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissat nutaat pilersinneqaratik 2018-imi misissueqqissaarnermi tunngaviusumik periarfissaasoq, Mittarfiliassat pillugit suliniutip akuersissutigineratigut atuukkunnaarpoq.
- Immikkoortorpaalunni ilimagisat nutarterneqarput, matumanii sulariumannittussarsiuussinerni inernerit kiisalu sanaartornissami aningaasartuutit, aningaasalersuinissami aningaasartuutit, isertitassanullu aningaasartuutissat ersarinnerusumik missiliutaasut ilanggullugit atorneqarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu pissutsit taakkua kingunerisaannik 2018-imi misissueqqissaarnerit, misissueqqissaarnerlu una ataatsimoortinnejarsinnaanngillat, ima paasillugu, misissueqqissaarnerit toqqaannartumik nallersunneqarsinnaanngillat. Mittarfiliassat pillugit suliniutip akuersissutigineqarnerani mittarfinnut pingasuusunut suliniummut Namminersorlutik Oqartussat piginnittuunera, ullumikkullu Qaqortumut tunngatillugu suliniut Namminersorlutik Oqartusanit kisimi pigineqarlunilu aningasanersorneqartoq, Nuummut Ilulissanullu suliniummut tunngatillugu Danmarki KAIR Internationalimut piginneqatigalugu suliniutip ingerlanneqarnera, taarsigassarsiallu aningaasalersorneqarnerisa allanngortinneqarnerat pingarnertut patsisaavoq.

Misissueqqissaarnermi immikkoortut tulliuttut misissueqqissaarnermi tunngaviupput:

- Inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2, april 2018

¹ KAIR-ip siullermeertumik 450 mio. koruuninik taarsigassarseeqqinnerata kingorna, taarsigasseeqqinnermi nutaami tamakkiisumik erniaa annertuumik qaffannikuuvooq. Siullermik taamanernut saniullugu erniaq ullumikkut qaffasinneruvoq, aappaattullu arlaatigut ajutuussagaluarpat KAIR sinnerlugu danskit naalagaaffiata aarlerinaammut akisussaaffimmik tigusinerminut 1,3 procentimik ilanikuullugu.

- Danmarkip akuunissaas pillugu ilassutitut allakkiaq, 2018-ip ukiaani
- Qaqortumi nutaamik mittarfeqalernerani inuaqatigiit aningasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, juni 2021
- KAIR Internationalip ingerlatsinissami aningaasalersuinissami pilersaarutaa 2021-mi nutarterneqartoq
-

Imaappoq, akimortumik suleqatigiisitap ukiorpaaluit ingerlanerini suliaat aallaavigalugit misisueqqissaarnerpaaluit isumaliutissiutterpaaluillu, matumani ilimagisat akimortumik misileraanerit misisueqqissaarnermi matumani aallaavagineqarput.

Misisueqqissaarnermi inernerit eqikkarneqarnerat nalunaarusiammi aallarniutigineqarput. Taassuma kingorna Danmarkip KAIR Internationalimut akuunerata kinguner allaatigineqarput, malitsigisaanillu misisueqqissaarnermi tunngaviullutik naatsorsuutigineqartut nassuiarneqarlutik. Inuaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik 2018-imi naliliinermi periarfissaq 1 aallaavissatut 2018-imi aalajangiunneqarnera aallaavigalugu, inuaqatigiit aningasaqarnerat isigalugu immikkoortuni tamani inernerit taassuma kingorna saqqummiunneqarput. Inuaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik naliliineq, nunatta karsianut sunniutissat ukkataralugit missingersuutini aningasaqarnerup misissoqqissaarneranik malitseqarpoq.

1.1.1 Misisueqqissaarnermut oqaaseqaatit

Mittarfimmur aningaasaliisoqartillugu, aningaasaliissuteqarnermi peqqissiminissamut periarfissaqarpallaanngilaq (allanngortinneqarsinnaanngilaq). Mittarfimmur aningaasalersuiniarluni nunap karsianit aningaasaliisoqarneratigut, inuaqatigiit iluanaarutissaat qanoq annertutigissanersut qulakkeerneqarsinnaanani, iluanaaruteqassagaannilu annertuumik sulisoqqaartussaalluni, iluanaarutissat ukiorpassuit ingerlanerini aatsaat sunniuteqartussaallutik aningasaatinit tigoriaannarnit annertuumik akiliinerusarpoq.

Aningaasat mittarfinnut atorneqartut immikkoortunut allanut assersuutigalugu ilinniarnermut assigisaanulluunniit atorneqarunik, inuaqatigiit aningasaqarnerinut iluanaarutissaat qanoq issanersut misisueqqissaarnermi eqqarsaatigineqanngilaq. Tamanna misisueqqissaarnermi ilaatinneqarsimanginnera, Kalaallit Nunaanni Aningasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit siornatigut isornartorsiornikuuaat. Tamanna misisueqqissaarnermi aamma ilaatinneqanngilaq, tamatumaniilu attaveqqaatigiinnermut aningaasaliinissaq immikkoortunut allanut aningaasaliinissamut nallersuullugu tunngaviusumik isumaliutiginagu, 2018-imi misisueqqissaarnerit nutarterneqarnissaasa suliassaanera patsisaalluni.

2018-imi misisueqqissaarnermut atatillugu ilisimagineqarpoq, Mittarfeqarfiit (MIT) ingerlatsinera sunniuteqarluarnerulissasoq. Ukiut 8-10 mio. koruuninik sunniuteqarluarnerulissasoq 2018-imi misisueqqissaarnermi naatsorsuutigineqarpoq. Misisueqqissaarnermi matumani MIT-ip sunniuteqarlualernissaa ilanngullugu naatsorsuusiorfigineqanngilaq. Matumani MIT-ip suliffeqarfittut namminersortitaanerata aktianik piginneqatigiiffinngortinneqarnissaanik, MIT-illu KAIR Holdingimut ilanngunneqarnissaanik pilersaarutigineqarnera patsisaavoq. Imaappoq, pitsanggorsarneqarsinnaanera, pisariaqartitallu siulittutiguminaassinaasut.

Ilulissani, Nuummi Kangerlussuarmilu mittarfiit sinneqartoorutaajunnaarlutik MIT-ip suliassaaniittussaajunnaartussaanerisa kingunerisaanik, MIT-imut tapiissuteqarnissamut pisariaqartitsineq misisueqqissaarnermi naatsorsuusiorparput. Kangerlussuarmit, Ilulissanit Nuummiillu 2019-imi sinneqartoorutaasut naatsorsorneqarnerisigut, tapiissutissat annertussusissat missiliorpagut.

Mittarfiit isaatitsissutigineqartartut, mittarfiillu amigartooruteqarfiusartut akornanni MIT-ip iluani tapiissutinik ullumikkut nussuisoqartarmat oqaatigineqassaaq. Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfiit siunissami KAIR Internationalip akisussaaffigisaanik ingerlanneqartussaammata, tapiissutinik nussuisarneq Naalakkersuisut MIT-illu akornanni

kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinik taarserneqassaaq. MIT-ip akisussaaffigisaani mittarfinni piusuni pingasuuusuni Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu ingerlatsinermi ataatsimoortumik sinneqartoortut, KAIR Internationalip akisussaaffigisaanik imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissat ammarneqarnerini sinneqartorutaajunnaartussatut naatsorsuutigineqartunut, taamaalillunilu MIT-ip akisussaaffigisaanni mittarfinnut amigartoorutaasunut matussutissatut atorneqarsinnaajunnaartussanut, misissueqqissaarnermi tapiissutissatut pisariaqartinneqartut naapertuupput. Taamaattumik inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik naliliinermi matumani tapiissutissatut pisariaqartinneqartut naatsorsorneqartut, imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissat nutaat atulerneqarpata, MIT-imut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinut naleqqiunneqannginnisaat erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissat nutaat atulerpata kiffartuussinissami isumaqatigiissut qanoq annertutigisumik aningaasartaqarnissaani, MIT-ip nunaqarfinni qanoq annertutigisumik ingerlatsinissaa ilanngullugu Kangerlussuaq qanoq naleqqussarneqarluni ingerlanneqarnissaapeqqutaassammat, eqqumaffigissallugu aamma pingaaruteqarpoq. Kiffartussinissamik isumaqatigiissut missingersuutini aningaasaqarnermi negativiutitsissasoq avaqqunneqarsinnaanngilaq. Tamanna arlalitsigut iliuuseqarfingineqarsinnaavoq.

Nuummi mittarfissaq ukiumik ataatsimik kinguaattoornikuovoq. Kinguaattooruteqarneq taanna inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik nalilersuinermut annertuumik sunniuteqanngilaq, ukiut 30-t siunnerfigalugit naammassineqartussaammat. Taamaakkaluartoq Nuummi mittarfissaq 2023-mi naammassineqarnissa tunngavigalugu, aningaasaliisimallutik assersuutigalugu unnuisarfinnut kinguaattoorneq unammillernarsinnaassammateqqumaffigissallugu pingaaruteqarpoq.

MIT-ip KAIR-illu ilanngaatiassat ilanngaatigereerlugit angusaat, misissueqqissaarnermi tunngavigineqarput. Imaappoq, sanaartornermi aningaasartuutit, ingerlatsinermi aningaasartuutit, aningaasalersuinermi aningaasartuutit il.il. isertitat aningaasartuutillu tamakkerlugit eqqarsaatigereerlugit inaarutaasumik inernerit. Imaappoq, assersuutigalugu mittarfinnik ingerlatsineq immikkut ittumik aningaasartuutit ilaanngikkaluartoq, misissueqqissaarnermi ilaatinneqartoq.

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit ammarnerisigut ineriartortsinissamut sunniutissarpaaluusussatut naatsorsuutigineqartut naatsorsuusiorfiguminaammata, misissueqqissaarnermi ilaatinneqanngillat. Matumani ilaatigut sunniuteqarluartussatut naatsorsuutigineqarlutik takornarialerinermit ineriartortsinissamut sunniutissat. Ilanngullugu ilisimatitsissutigineqassaaq, Rambøll Aviation naapertorlugu siunissami Nuummut Ilulissanullu toqqaannartumik timmisartoqartarnissa, nassiussanut allakanullu tunngatillugu ineriartortsinissamut annertuumik aamma sunniuteqarsinnaammat. Imarpik qulaallugu nassiussanik assartuisarnissaq illoqarfinnut taakkununng marluusunut annerusumik pisassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Toqqaannartumik timmisartoqartarneratigut Kangerlussuarmi nassiussanik usilersuisoqartarunnaassaaq, assartuinermi akigitat appassapput kiisalu Kangerlussuup Nuup/Ilulissat akornanni akunnittoqartarunnaassalluni. Tamatuma saniatigut timmisartukkut nassiussat tigusisussamut sukkannerusumik apuuttalissapput.

Tamatuma saniatigut belly cargotut (nalinginnaasumik ilaasunik timmisartuussinermi) nassiussarlni, siunissamilu timmisartumik assartuummik nassiussarlni aalisakkanik avammut tunisinerup ilaatigut annertusineqarnissa siunertaralugu, kujataanut nassiussalerinerup ataqatigiissaarinerullu pitsangorsarnissaannut periarfissaqassaaq.

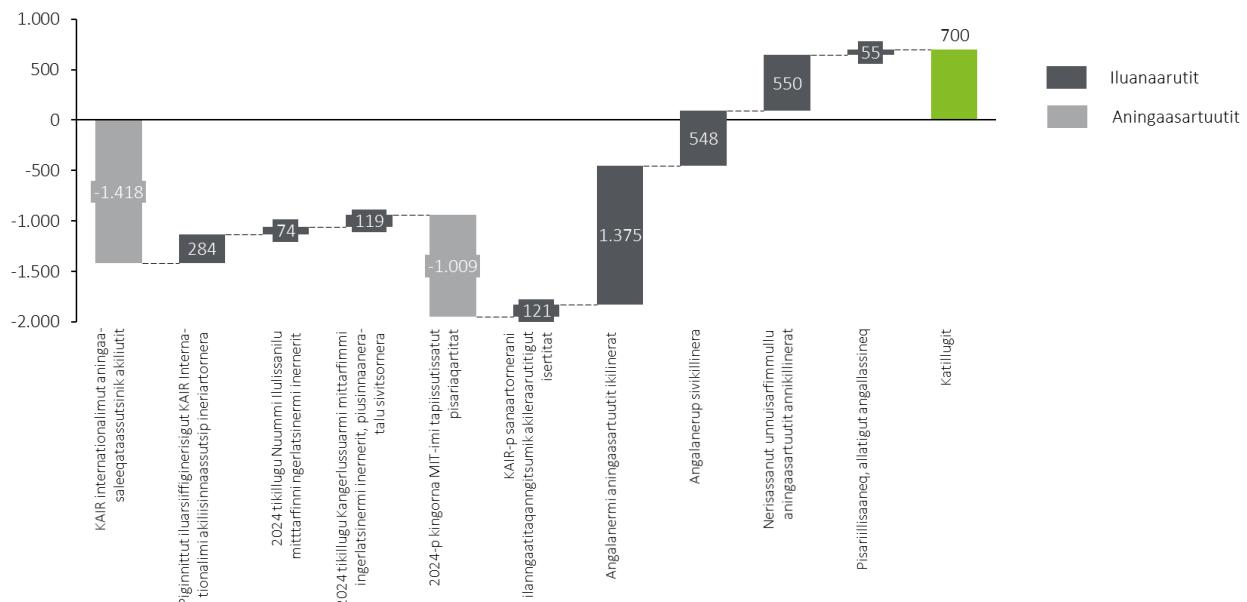
Misissueqqissaarnermi inernernik sukuiaanermi tamanna ilanngullugu isiginiarneqartariaqarpoq.

2 Eqikkaaneq, inerniliinerlu

Misissueqqissaarnerup takutippaa, Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut 2.200 meterinik taktigisunut aningaasaliisoqaruni, inuiaqatigiit aningasaqarnerinut iluanaarutissaq suli qajannaassasoq.

Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsoraanni, ataatsimut isigalugu inuiaqatigiit aningasaqarnerinut pitsaasumik angusaqartoqarluni 700 mio. koruuninik angusaqartoqassaaq. Ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsoraanni iluanaarutit, aningaasartuutillu agguataarneqarnerat Takussutissiaq 4-mi takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4: Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsorlugu (mio. koruuninngorlugu)

Sanaartornermi ingerlatsinermilu aningaasartuutit 900 mio. koruuninik qaffakkaluartut, inuiaqatigiit aningasaqarnerat isigalugu suliniutit KAIR Internationalip akisussaaffigisaanik ingerlatissallugit suli isumatusaernerussaaq. Matumani danskit akuunerisigut 2018-imi naatsorsuutigineqartumit KAIR International appasinnerungaatsiartumik ernialerlugit taarsigassarsitinneqarnissaminut periarfissaqalernera pingaarnertut patsisaavoq.

Tassunga ilanngullugu sanaartornermi aningaasartuutit qaffannerat aningaasalorsorneqarnissaanni, nunatta karsianit aningaasaliisoqaqqtariaqanngilaq. Imaappoq, nunap nammineq aningasaatimin KAIR Internationalimut aningaasaliinera suli 1,4 mia. koruunit missaaniippoq.

Illuutungaani aningaasartuutit qaffannerat aarlerinartunut annerulersitsippu, aningaasanimm eqqarsarluni suliniut anginerummat. Aningaasaliineq allanngortinneqarsinnaanani aningaasaliineruvoq, iluanaarutissatullu naatsorsorneqartut ukiut arlaqartut qaangiunnerini aatsaat takussutissaqalersinnaassallutik, iluanaaruteqassagaannilu suliaqartoqartariaqarluni.

Tassunga ilanngullugu, taarsigassarseqqinermi inuiaqatigiinni suliniutinut allanut taarsigassarsitinneqarsinnaanissaq periarfissalutsissinnaavaa.

Teknikkimik eqqarsaraanni, aarlerinartumik pisoqassagaluarpat nunatta karsiata nammatassaa taakkuningga 900 mio. koruuninik tamakkiisumik annerulinngilaq. Uani taarsigasseeqqiissutit 600 mio. koruuniusut Nationalbankimi taarsigasseeqqinnertut taarsigassarsiarineqarnerat patsisaavoq. (danskit naalaaffiannut isumaqatigiissutip kingunerit kapitali 3-imni itisilissavagut).

KAIR Internationalimut 300 mio. koruuninik niuerfimmit taarsigassarsinermi, Namminersorlutik Oqartussat KAIR Internationalimut piginneqataanermikkut danskit naalagaaffiatulli aarlerinaammut akisussaaqataavoq.

Illuatungaani ineriertortitsinissamut sunniutissat ilangunneqanngimmata, iluanaarutissat misissueqqissaarnermi matumani annikinaarneqarsimasinnaapput.

KAIR Internationalip akisussaaffigisaanni mittarfinnut taakkununnga marluusunut tunngavinnik eqqarsaatersuuteqarnermi, mittarfinnik taakkuningga marluusunik pilersitsinissamut tunngaviit assigiinngitsorujussuummata, eqqumaffigissallugu pingaaruteqarpoq:

- Nunatsinni illoqarfuit pingaarnersaata nunarsuup sinneranut atalernissaa, tikikkuminarnerulersinneqarnissaa kiisalu angallasseraatsip piusup pisariinnerulersinneqarneratigut iluanaaruteqalernissaq, Nuummi nunanit tamalaanit mittarfimmik pilersitsinissamut pingaarnertut tunngavigineqarnikuupput. Aamma imaappoq, Nuummi mittarfiliornikkut pisariillisaanerit siunissami qaninnerusumi piviusunngussasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Takornarissat amerlanerusut nunatsinnut takornariarsinnaanissaannik periarfissikkumallugit, takornarialerisut tapersorsorneqarnissaat Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfimmik pilersitsinissamut pingaarnertut tunngavigineqarnikuovoq. Timmisartumik angalasut amerlinissaasa saniatigut takornarialerinermi ineriertortitsinissamut sunniutissat, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarnermi ilangunneqarnikuungillat. Imaappoq, ineriertortitsinissami sunniutaasussat isiginiarnagit Ilulissani ingerlatsinermi aningaasaqarniarneq misissoqqissaarneqaruni, Ilulissani periarfissat pillugit equngasumik assiliartaliissaq.

Naatsumik oqaatigalugu angallasseraatsip piusup pisariinnerulersinneqarnissaa Nuummi tunngavigineqarpoq, Ilulissanullu tunngatillugu inuutissarsiutip siunissami ineriertortinnejarnissaa tunngaviulluni.

Ukiuni ataasiakkaani annertuumik nikerartussaagaluartoq, ukiut 15-it siumut isigalugit nunatta karsianut isumalluarnartumik amerliartotisoqassasoq, missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani takutippaa. Tassunga atatillugu missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani piffissap sivikinna eqqumaffigissallugu pingaaruteqarpoq. Missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani piffissaq sivitsorneqaraluarpat, isumalluarnartumik angusaq annerussaaq.

3 Danskit KAIR Internationalimut akuunissaat pillugu isumaqatigiissutip kingunera

Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffiullu akornanni 2018-imi isumaqatigiissutip kinguneraa:

- KAIR-ip immikkoortortaqarfiaita KAIR Internationalip Nuummi Ilulissanilu mittarfiornissaanut Namminersorlutik Oqartussat 1.400 mio. koruuninik suli taperseeqataassasut
- 700 mio. koruuninik aningasaatinut taperseeqataanertut kiisalu taarsigassarsiatut aamma taarsigassarsianut tunngatillugu qularnaveeqqusinertut ilusilimmik naalagaaffimmit aningasaqarnikkut taperseeqataanerup malitsigisaanik, KAIR malillugu KAIR-ip aningaasalersuinermut aningaasartutissai annikillissasut
- Naalakkersuisut siunissami pisussaaffii annikillissasut, tamannalu siunissami aningasaqarnermut politikkikkut atugassiisinhaaneq annertusitissavaa, tassami siunissami pigussaaffiit ilaannut naalagaaffik akuersimmat
- KAIR Internationalimi Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu ingerlatseqatigiiffimmi immikkoortortaqarfiusumi piginnittuunerup 33,3%-anik naalagaaffik pigisaqlissasoq.

Soqtigisaqaqatigiit imminnut atanatik naligiimmik piginneqatigiillutik marluusut akornanni, niuerneq tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqartoq ilisimatinneqarpugut. Tamatuma saniatigut isumaqatigiissut ima kinguneqarpoq:

- Atuisut akiliutaat appartinneqarsinnaassasut aamma/imaluunniit KAIR-imut sinneqartooraanerusinnaassasut
- Nuummi Ilulissanilu mittarfiornermi ingerlatsinissamilu KAIR-ip ingerlatseqatigiiffimmi immikkoortortaqarfia, isumaqatigiinngissutinut atatillugu ingerlatseqatigiiffiup soqtigisaanik isumaginnissinnaasunik maanna marlunnik piginittoqarmat, pisariaqassappallu ingerlatseqatigiiffimmut aningaasaliisinhaallutik piginnittut marlummata, KAIR qajannaannerulissasoq. Illuatungaani piginneqatigiinnermi piginnittut aaqqiagiinngissinnaasarput, tamannalu KAIR-ip siunissami pilersaarusiukkamik ineriartortitsinissaanut unammillernarsinnaassalluni.
- Nuummi Ilulissanilu mittarfiornerni Namminersorlutik Oqartussat annaasaqarsinnaanerup aarlerinaataanik kisremaassisussaajunnaartut, aarlerinartumili tassani Namminersorlutik Oqartussat Danmarkilu avitseqatigiittut (aarlerinartup taassumap avinneqarnissaani, piginnittuuneq pillugu isumaqatigiissummi qanoq ilusilerneqarnersoq apeqquaavoq)
- Qaqortumi mittarfimmik Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik suli piginnittuussasut, Qaqortumilu mittarfimmik sanaartornermi ingerlatsinermilu annaasaqarsinnaanerup aarlerinaataanik kisremaassillutik
- Nuummi Ilulissanilu naatsorsuutigisamik iluanaarutissat, naggataatigullu inuiaqatigiit iluanaarutissaat, piginnittuuneq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu pissusissamisoortumik Danmarkilu avinneqassasut
- KAIR ataasiinnarmik piginittoqartillugu, Namminersorlutik Oqartussat taamatulli nammineq aalajangiisinhaassuseqanngitsut
- Nunani tamalaani taarsigassarsisarfinni taarsigassarsinernut nallersunneqarluni Nationalbankip tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taarsigasseeqqinneratigut, KAIR International pitsaasunik atugassaqartinneqarluni 600 mio. koruuninik taakkuninnga taarsigassarsitinneqarnissaminut periarfissaqasassoq
-

3.1.1 KAIR Internationalip tungaanit isigalugu Danmarkimut isumaqatigiissutip aningasaqarnikkut kingunissaq

Tulliuttut aallaavigalugit sanaartornissamut aningaasaliissutit aningaasalorsorneqarnerisa ineriartornerat Takussutissiaq 5-im i takutinneqarpoq:

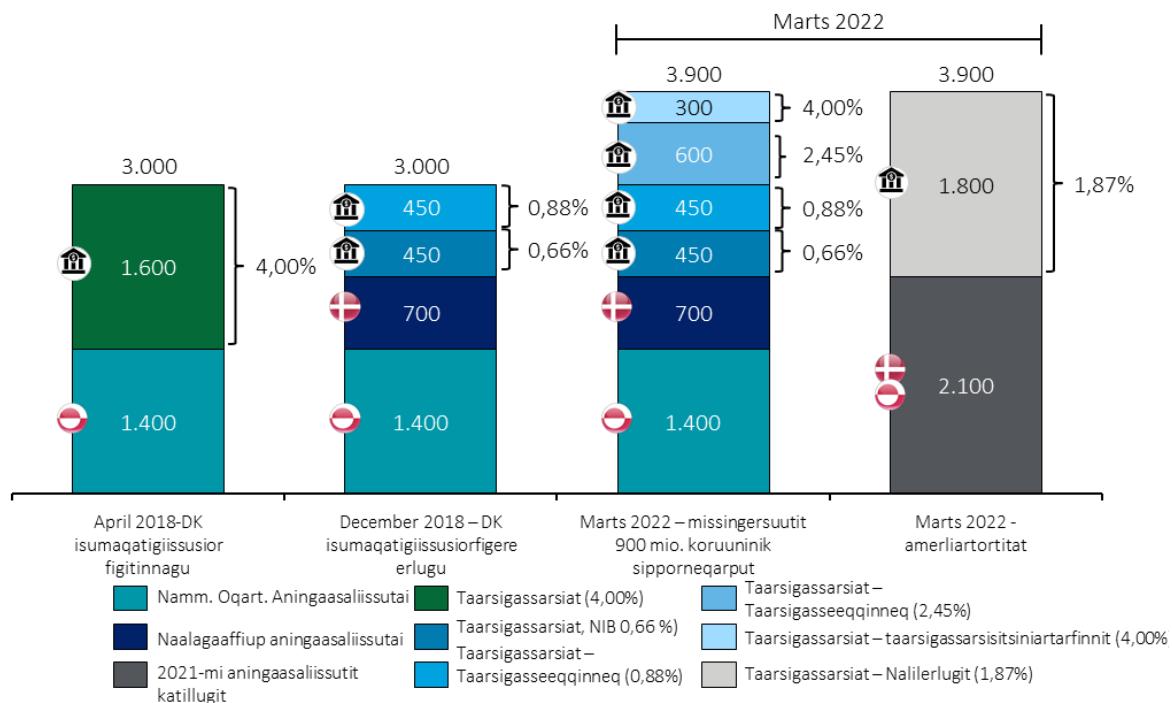
1. inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutaasussanik 2018-im i apriilimi nalilersuinermit
2. Danmarkimip 2018-im i decembarimi KAIR-imut piginneqataalerneranit, kiisalu
3. nunanit tamalaanit mittarfinnik sanaartornermi ataatsimut aningaasartuutit 900 mio. koruunit missaannik massakkut qaffannerinit. Taarsigassarsiat kiisalu Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffiup namminneq aningasaataasa agguaqatigiissinneratigut kiisalu taarsigassarsianit namminerlu aningasaatit agguaqatigiissinneratigut tamanna takussutissiami takussusiorneqarpoq.

Takussutissiami takuneqarsinnaasutut, danskit naalagaaffiata aningaasaleeqataassutsinik akiliuteqarneratigut, 700 mio. koruunit avataanit aningaasalersuutaaqqaartut nammineq aningaasaliissuttingortinneqarput. Allatut oqaatigalugu, akiitsut erniallit 1.600 mio. koruuninit 900 mio. koruuninut appatinneqarput, 450 mio. koruunillu Nationalbankip taarsigasseeqqinneratigut aningaasalorsorneqarlutik, sinneruttullu 450 mio. koruunit 2018-p ukaani NIB-mi aningaasalorsorneqarlutik.

Sanaartornermi ingerlatsinermilu aningaasartuutit 900 mio. koruuninik qaffaatit Nationalbankimit 600 mio. koruuninik taarsigasseeqqinnik, sinnerinullu 300 mio. koruuniusunut assersuutigalugu taarsigassarsisitsisarfinnit taarsigassarnikkut aningaasalorsorneqassapput. Allatut oqaatigalugu aningaasartuutinut qaffaatit kingunerisaannik, Namminersorlutik Oqartussat siunissami qaninnerusumi KAIR Internationalimut aningaasaleeqqissanngilaq. Imaappoq, KAIR-ip ingerlatsinissamut aningaasalersuinissamullu pilersaarutaani kingullermik nutartikkami, avataanit aningaasalersuutit 1.800 mio. koruuninik qaffapput (tamanna takussutissami marts 2022-mi takussusiorneqarpoq).

Sanaartornermi aningaasartuutit nutaat kingunerisaannik KAIR-imut 900 mio. koruuninik aningaasaliinissaq Nationalbankip taarsigasseeqqinneratigut aningaasalorsorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq, taamaalillunilu avataanit tamakkiisumik aningaasaliissutigineqartut maanna 1.800 mio. koruunit missaanniillutik (tamanna Juni 2021-p nalaani takussuserneqarpoq).

Takussutissiaq 5: Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut aningaasalersuineq

Karsit kalaallit erfalasuunik erfalasullit tassaapput Namminersorlutik Oqartussat nammineq aningaasaliissutai. Karsit danskit erfalasuunik erfalasullit tassaapput naalagaaffiup nammineq aningaasaliissutai. Illunik ilisarnaatillit tassaapput taarsigassarsinikkut aningaasalersuutit.

Akiitsut erniallit 2018-imni apriliimit kingullermik 2022-mi februariimi nutarterinermit 200 mio. koruunink qaffapput. Tamaat isigalugu tamakkiisumik aningaasaatinut ajorseriataassaaq, tulliuttumili tabel 1-mi takuneqarsinnaasutut taamatut pisoqassanngilaq, Danmarkimi naalakkersuisut KAIR-imut ilanngunnerisigut 2018-imni aprili aallaavigineqaqqartutut KAIR erniatigut iluanaarnartumik atugarissaarmat.

Nunanit tamaalanit mittarfinnut taakkununngaa marluusunut naalakkersuisut taarsigassarsianik, qularnaveeqqusiussasanillu atugassiinera iluanaarnarnerusumik atugassarititaasunut patsisaavoq. Tabel 1-imni takuneqarsinnaasutut taarsigassarsiat akilersorneqarfissaanni tamakkiisumik akiliutissat 2018-imni decembarimut sanilliullugu 2022-mi februariimi 1.270 mio. koruunit missaannik qaffasinnerupput, 2018-imni apriliimut sanilliullugu 305 mio. koruunit missaannik appasinnerullutik, naak taarsigassarsiat 200 mio. koruunit missaannik qaffasinnerugaluartut. Iluanaarnarnerusumik atugassaritaasut ima paasineqassapput, 2022-mi februariimut erniatut nalilerneqartoq 1,87 procentiusoq, 2018-imni inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissaanik misisueeqqissaarnermi erniaa 4,00 procentimut missilorneqarluni.

600 mio. koruunit missaannik taarsigasseeqqissutit nutaat taakkua ukiuni 25-ni akilersorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu 450 mio. koruunink taarsigasseeqqissutaaqqaartunut assigaa, taarsigassarsisitsisarfnniillu taarsigassiiissutigineqartut ukiuni 20-ni taarsersorneqassallutik. Imaappoq, 2022-mi marsimi taarsigassiiissutigineqartut ukiuni 22-t missarluinnaani akilersorneqassasut. .

2022-mi marsimi erniassatut nalilerneqartoq erniarititaqqartunut 4,00 procentinut iluarsineqarpat, ukiullu 25-t akilersorneqassappata, akiliutissat tamakkiisut 2.880 mio. koruunit missaanniissagaluarput.

Eqikkaassagaanni tamaalilluni avataanit aningaasaliissutit tamakkiisut 2018-imni apriliimit, 2022-mi februariip tungaanut 200 mio. koruunit missaannik qaffapput. Erniatigut

pitsaanerusumik atugassarititaasut ilanngullugit eqqarsaatigigaanni, KAIR International kisiat aallaavigigaanni ataatsimut isigalugu allannguutit killeqassapput.

Tabel 1: KAIR Internationalip ataatsimoortillugit akilersugassai²

Akilersugassat ataatsimoortillugit	MIO. Kr. / %	April 2018	December 2018	Marts 2022
Akiligassaviit	mio.kr.	1.600	900	1.800
Akilersorfissa (nalilerlugu)	år	25	20	22
Erniat (nalilerlugu)	%	4,00%	0,77%	1,87%
Ukiumut akiliutissat	mio.kr.	102	67	134
Akiliutissat katillugit	mio.kr.	2.560	986	2.256
<i>taakkunanna erniat</i>	<i>mio.kr.</i>	<i>960</i>	<i>86</i>	<i>456</i>

Aningaasartuutit 900 mio. koruuninik annertusisut Nationalbankip taarsigasseeqinneratigut tamakkiisumik aningaasalersorneqartut, KAIR Internationalip ingerlatsinermi aningaasalersuinermilu pilersaarutaani kingullermik (2021-mi septembarimi) nutarterneqartumi Aallaavagineqarput. Taarsigassarseqqinnermi, ilutigalugu taarsigassarsisitsarfimmit taarsigassarsinermi KAIR Internationalip ingerlatsinermi angusai 2049 tikillugu 250 mio. koruunit missaannik negativimik sunnerneqassapput. Imaappoq, KAIR Internationalip ingerlatsinermi sinneqartoorteqarnissaanik naatsorsuuteqarneq – pingaartumik 2025-mit 2029 tikillugu – annikillissasoq, soorlutaaq KAIR Internationalip ingerlatsinermi sinneqartoortuaasa atorsinnaanerat assinganik annikillissasoq.

Naatsorsuutigisamik KAIR Internationalip ingerlatsinermi sinneqartoortissaasa atorneqarnissaannut, pingaarnertut marlunniq periarfissaqarpooq:

1. Angalasussanut iluaqtissanngorlugit kiisalu ingerlatsinissamik, aningaasalersuinissamillu pilersaarutitigut ineriaortitsinissamik naatsorsuutigineqartoq qulakkeerumallugu (assersuutigalugu billetsit akikillinerisigut, atugassarititaasut pitsangorsarneqarnerisigut, akulikinnerusumillu angallassisqartalernissaanut atugassarititaasut pitsaasutinnerisigut) sinneqartoortut mittarfinnut KAIR Internationalimullu aningaasaliissutigineqaqqissinnaapput, imaluunniit
2. Sinneqartoortut tamakkerlugit ilaannakortumilluunniit piginnittunut iluanaarutitut tunniunneqarsinnaapput (67 procentit Namminersorlutik Oqartussanut, 33 procentillu Naalagaaffimmut)

Aningaasartuutit qaffaataat taarsigassarsinikkut tamakkiisumik avataanit aningaasalersorneqartussaammata, sanaartornermi aningaasartuutit qaffaataat Nunatta Karsianit qaavatigut aningaasaliiffigineqartariaqanngillat.

² Procenti ernialiussatut allassimasumut erniassatut nalinerneqartoq, qularnaveeqqusissutinit iluanaarutit suliarinerani akissarsiat kiisalu taarsigassarsianut ataasiakkaanut akilersuutissat KAIR-ip isummersuuteqarneratigut inissinneqarput.

4 Tunngavigisat

Inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik naliliinermi tunngavigineqartut immikkoortumi matumani sammineqarput. Aalajangiinissami naammattumik tunngavissaqarnissaq qulakkeerumallugu sammineqarput.

4.1.1 Nuummi Ilulissanilu mittarfinnik atuilerneq

Imarpik qulaallugu timmisartuussinernut mittarfissat taakkua marluk 2024-p uksiaani aammassasut naatsorsuutigineqarpoq. KAIR Internationalip taarsigassarsiai kingullit 2049-mi akilereerneqartussaammata, inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik naliliinermi, 2021 aallartiffagalugu 2050 ilanggullugu ukiut 30-t aallaavagineqarput. Najoqqutassap ukiup siullanit 2021-mit 2024 ilanggullugu ukiuni sisamani sanaartortoqassasoq ilimagineqarpoq. Tassanngaanniit Imarpik qulaallugu timmisartuussinerit 2025-mi januaarip aallaqqaataanit Kangerlussuarmiit Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut nuutsinneqassapput. Taamaalilluni mittarfiit taakkua marluk ammarnerisigut iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut katillugit ukiunut 26-nut naatsorsorneqarput.

4.1.2 Nuummi Ilulissanilu mittarfiit akornanni iluanaarutissat, aningaasartuutissallu agguaqatigiissinnerat

Nuummi Ilulissanilu mittarfinni naatsorsuutigisamik iluanaarutissat aningaasartuutissallu ataatsimoortillugit, misissueeqqissaarnermi missiliorneqarput. Tamatuma saniatigut iluanaarutissatut aningaasartuutissatullu naatsorsorneqartuni qanoq annertutigisut Nuummut Ilulissanullu tunngassuteqartussatut naatsorsuutigineqartut takuneqarsinnaaniassammata, inuiaqatigiit aningasaqarnerini inernerit mittarfinnut taakkununnga marluusunut immikkoortinneqarput.

Iluanaarutissat aningaasartuutissallu ataasiakkaat mittarfimmur pineqartumut toqqaannartumik immikkoortinneqarsinnaapput. Iluanaarutissanulli aningaasartuutissanullu amerlanersaannut tunngatillugu aningaasartai avinneqarsinnaanngimmata, agguataarinissami tunngavik tunngavigineqarpoq. Taamaattumik erseqqissaatigissavarput, iluanaarutissanik aningaasartuutissanillu ataasiakkaanik Nuummut Ilulissanullu agguataarinermi kisitsisit ilaats eqqoqqissaaratik, agguataarinermi missiliuineq aallaavagineqarmat. Iluanaarutissaq aningaasartuutissarlu sumut tunngassuteqarnersoq apeqqutaatillugu, Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinissamik tunngaviit assigiinngitsut pingasut misissueeqqissaarnermi aallaavagineqarput:

- Angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanerup sivikillineratigut, nerisassanut unnuisarfinnullu aningaasartuutit annikillinerisigut iluanaarutini Rambøllip angallassinissamut siulittutigisai naapertorneqarput, tassani Kangerlussuarmiit Imarpik qulaallugu angalasartut 66 procentii siunissami Nuukkoortalernissaat, 33 procentillu Ilulissatigoortalissasut missiliorneqarmat.
- Angallannerup sinnerata pisariinnerulerneranut, 2021-mit 2024 tikillugu Kangerlussuarmi mittarfimmik ingerlatsinermut, 2024-p kingorna MIT-ip isertitakinnerulerneranut kiisalu KAIR-ip aningasaataasa ineriarnerinut atatillugu iluanaartut aningaasartuutillu, 2018-imi misissueeqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi mittarfinni tamani sanaartornissami angaasartuutissatut saqqummiunneqaaqqaartut tunuliaqutaralugit, agguataarinermi tunngavik malillugu agguataarneqarput. Nuummi mittarfimmur 54 procentit missaat, Ilulissanilu mittarfimmur 46 procentit missaat.
- Kiisalu Namminersorlutik Oqartussat KAIR Internationalimut aningaasaleeqataassutsinik akiliutigisaanni, KAIR-imut aningaasaleeqataassutsinik akiliutit 2018-imi misissueeqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi atorneqartut aallaavagineqarput. Akiliutit taakkua ilaats Qaqortumi mittarfimmur immikkoortinneqarmata, akiliutit agguataarneqaaqqaarerat malillugu aningaasaleeqataassutsinik akiliutit immikkoortinneqarput, taakkununnga 35,8 procentit missaat Nuummut, 33,5 procentillu Ilulissanut.

Agguataarinermi tunngaviit atorneqarnerat immikkoortumi tulliuttumi itisilissavarput.

4.1.3 Angalasunik angallassineq, angalanermi aningaasartuutit annikillinerat, angalanerullu sivikilliner

Angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanerullu sivikillineratigut iluanaarutissat naatsorsorsinnaaqquullugit, ilaatigut Nuummit Ilulissaniillu ukiumut qanoq amerlatigisut angalasartussatut naatsorsuutigineqarnersut, ilaatigut angalasunit taakkunannga qanoq amerlatigisut Kangerlussuakkoortariaarullutik Nuummukarnersut Ilulissiarnersullu kiisalu misisseqqissaarnermi naatsorsuinermut ilangunneqassallutik angalasunit taakkunannga qassit inuaqatigiinnut tunngassuteqarnersut misissorneqartariaqarpoq.

Imarpik qulaallugu naatsorsuutigisamik angallassinissami tunngavigisani, Rambøllip angallassinissamut siulittutigisai tunngavagineqarput. Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 2025-p aallartinnerani atulissasut, Kangerlussuarmullu imarpik qulaallugu angallavik atorunnaarsinneqassasoq siulittuuteqarnermi naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut ullumikkut Kangerlussuamit aallartartut 66 procentii, 2024-p kingorna Nuummiit aallortalissasut siulittuuteqarnermi naatsorsuutigineqarpoq. 33 procentii Ilulissanit aallortalissasut naatsorsuutigineqarpoq. Nunami sumiiffinnut allanut ingerlaqqittusanut, mittarfiit taakkua marluk aamma akunnittarfiusapput.

MIT-ip 2016-imit 2019 tikillugu kisitsisaatai siulittuummi aallaavagineqarput, ukiumullu inerartorneq 2 procentimik iluarsiissuteqarfingineqartarluni. Mittarfiit ammarnerinuit ukiunut pingasunut siullernut (2025-2027) tunngatillugu angalanermi aningaasartuutit annikillinerisa, angalanerullu sivikillinerata kingunerisaanik nalinginnaanngitsumik qaffariaateqassasoq naatsorsuutigalugu, 2 procentit taakkua saniatigut angalasut 5 procentinik amerleriassasut aallaavagineqarpoq. Corona patsisaalluni ukioq 2020 aallaavagineqanngilaq. Imaappoq, 2020-mi kisitsisit atorneqaratik, 2019-imi angalasut 2 procentimik iluarsiissuteqarfingineqartut. Malugalugu angalasunik angallassineq inerartussappat, inerartorneq taanna anguneqassappat tassunga ataavartumik aningaasaliisoqartariaqarmat (assersuutigalugu billetsit akikillinerisigut, atugassarititaasut pitsangngorsarneqarnerisigut, aallartarnerit akulikinnerunerisigut assigisaallu).

Angalasut Type 1-it Type 2-llu

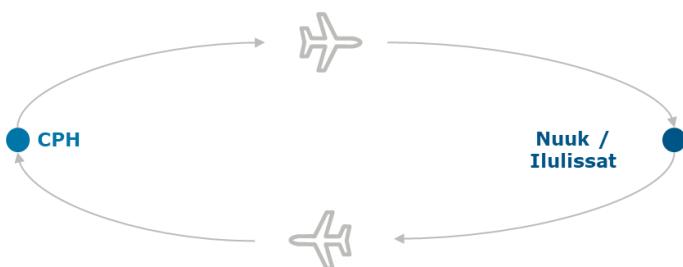
Angalanermi aningaasartuutit annikillinerisa, angalanerullu sivikillinerata nalinga naatsorsorsinnaaqquullugu, Imarpik qulaallugu timmisartuussisarnerup Kangerlussuarmit Nuummut Ilulissanulluunniit nuunneqarnerani angalasut immikkoortunut marluusunut avinneqartariaqarpoq:

- Type 1 – angalasut Nuummukartut Ilulissiartulluunniit
- Type 2 – angalasut Nuuliaratillu Ilulissianngitsut, sivikinnerusumilli angalalersartussat.

2018-imi misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mut atatillugu Rambøllip nalilerpaa, Imarpik qulaallugu timmisartuussisarnermi angalasut 68 procentit missaanniittut Nuuliarlutillu Ilulissiartassasut, taamaalillunilu Kangerlussuarmut akunnittussaajunnaarnermikkut sipaaruteqassasut.

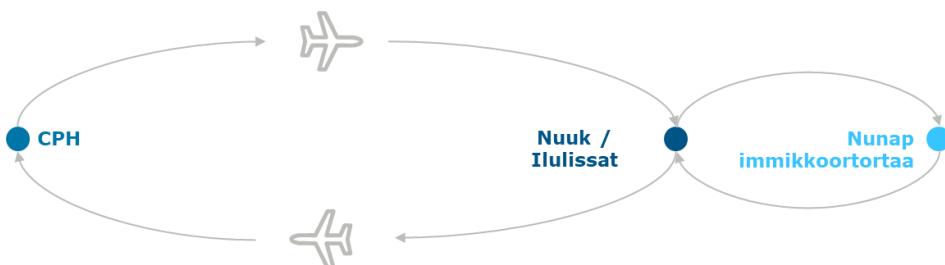
Assinganik agguataarinermi tunngavik naapertorlugu angalasut Type 1-t angalanermi aningaasartuutikinnerulersinnaasut, sivikinnerusumilli angalalersinnaasut misissueqqissaarnermi matumani immikkoortippagut. Imarpik qulaallugu timmisartuussinermi 2025-mi Nuummit Ilulissaniillu aallartut tikittullu 199.000 missaanniissangatinneqarput. Taakkunannga 135.000-it missaat mittarfinnit taakkunannga marluussunit angalanertik aallartillugulu, ingerlariaqqittussaanatik tikiffigisassagaat naatsorsuutigineqarpoq.

Takussutissiaq 6: Angalasut Type 1-t ingerlaqqittussaanatik Nuummut Ilulissanulluunniit angalasassapput (68 procentit)

Imarpik qulaallugu timmisartuussinermi angalasut sinneruttut 32 procentii Type 2-jupput. Taakkua angalanermi aningasartuutnik sipaaruteqassangatinneqangillat, angallasseriaatsilli pisariinnerulersinneqarneratigut, ullumikkumullu sanilliullugu tikiffissaasa qaninnerulerterisigut angalanerat sivikillisinnaassalluni.

Takussutissiaq 7: Angalasut Type 2-t illoqarfinnut, nunaqarfinnullu allanut angalasut (32 procentit)

Inuaqatigiinnut attuumassutilimmik, inuaqatigiinnullu attuumassuteqanngitsumik angalasut

Angalanermi aningasartuutit annikillisinnaanerinut, angalanerup sivikillisinnaaneranut kiisalu unnuisarfinnut nerisasanullu aningasartuutit annikillisinnaanerannut periarfissat misissueqqissaarnermi paasineqartillugit, Imarpik qulaallugu timmisartuussinermi angalasuni inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasut kisimik misissueqqissaarnermi naatsorsuusiorfigineqarput. Taamaattumik Imarpik qulaallugu timmisartuussineq inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasunut, inuaqatigiinnullu attuumassuteqanngitsumik angalasunut avinneqartariaqarpoq.

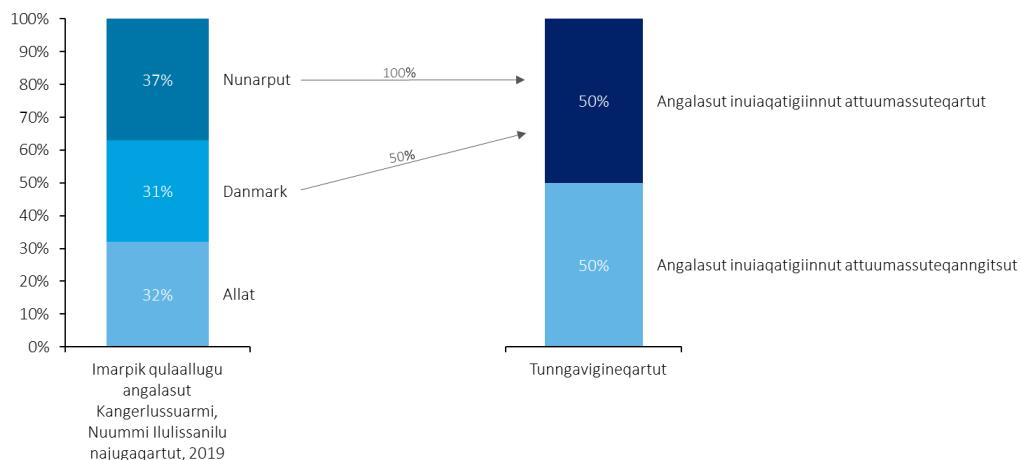
Inuaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissat misissueqqissaarnermi ukkatarineqarnerinik tamanna patsiseqarpoq, taamaalillunilu inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasunut iluanaarutaasinnaasut kisimik misissueqqissaarnermi ilaatinneqarlutik. Inuaqatigiinnut attuumassuteqanngitsumik angalasut assersuutigalugu tassaapput nunatsinnut toqqaannartumik attuumassuteqaratik takornarissat, atorfimminnullu atatillugu angalasut.

Inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasut tassaapput Kalaallit Nunaanni najugaqartut kiisalu angalasut toqqaannartumik, toqqaannanngitsumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit, kommuniniilluunniit akiliunneqartut

Imarpik qulaallugu timmisartuussinermi angalasut affai inuaqatigiinnut attuumassuteqassasut, affailu inuaqatigiinnut attuumassuteqassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq. Taamatut naatsorsuuteqarneq tulliuttumik aallaaveqarpoq:

- Naatsorsueqqissaartarfip 2019-imut naatsorsuutai naapertorlugit, angalasunit Kalaallit Nunaanni najugaqartut agguaqatigiissillugu 37 procentit missaanniippuit. Inuiaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasut kisitsisaatigineqanngimmata, angalasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut tamarmik inuiaqatigiinnut attuumassuteqartutut misissueqqissaarnermi naatsorsuutigineqarput.
- Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq, Danmarkimi najugaqarlutik angalasut affaat (31 procentit) inuiaqatigiinnut attuumassuteqartut. Matumani Danmarkimi najugaqaratik angalasut sinnerlugit toqqaannanngikkaluamik imaluunniit toqqaannartumik Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit, ingerlatseqatigiiffinnit namminersortunit, immaqalu inuinnarnit akiliunneqarlutik Imaprik qulaallugu angalasut ilanngunneqarput.
- Ataatsimut isigalugu agguaqatigiissillugu naatsorsuutigineqarpoq, imarpik qulaallugu timmisartuussinermi angalasut 50 procentii³ inuiaqatigiinnut attuumasseqartut, sinneruttullu 50 procentit inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsut. Tamanna Takussutissiaq 8-mi takussusiorneqarpoq.

Takussutissiaq 8: Imaprik qulaallugu timmisartuussinermi angalasunut inuiaqatigiinnut attuumassuteqartunut tunngavigineqartut

Aallerfik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Oqaatigineqareersutut angalasut inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsut, assersuutigalugu takornarissat, iluanaarutaasinnaasut misissoqqissaarneqarnerini ilaatinneqanngillat. Taamaakkaluartoq angalasut inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsut, aningasaqarnermut sunniuteqarluarsinnaasumik ineriertortitsinermut sunniuteqarsinnaapput. Ineriertortitsinissamut sunniutissat nalingat misissueqqissaarnermi naatsorsuusiorfigineqarsinnaasimanngilaq, qularutissaanngilarli takornarialerineq aningasaqarnermut sunniuteqarluassammatt. Taamaattumik misissueqqissaarnermi inernernik sukuiaanermi tamanna ilanngullugu isiginiarneqartariaqarpoq.

³ Eqqartuereernikkut naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni inuiaqatigiinnut attuumassuteqarlutik angalasut ukiumut aamma amerissasut. Siunissami inuiaqatigiinnut attuumassuteqarlutik, inuiaqatigiinnullu attuumassuteqaratik angalasut qanoq katitigaassanersut ilisimaneqanngilaq, siunissamili aningasaatit kingumoortumik iluarsineqartussaammata, siunissami ungasinnerusumi naatsorsuutigisamik iluanaarutissat inuiaqatigijit aningasaqarnerini inernernit appasinnerusumik naleqartussaaneqarligut ersersinneqarlutik. Taamaalilluni siunissami ungasinnerusumi iluanaarutissat aningaaasartuutissallu, siunissami qaninnerusuminngarnit appasinnerusumik nalilerneqarput.

Angalasunut Type 1-inut angalanermi aningaasartuutit ikilinerat

Kangerlussuarmut Nuummullu imaluunniit Ilulissanut angalaniartilluni ukiup qanoq ilinerani angalasoqarniarnersoq, qaqqugukkut billetsisisoqarnersoq, sapaatip akunnerani ulloq suna angalasoqarniarnersoq, billetsip suussusaa kiisalu Imarpik qulaallugu angalanissaq ilanngullugu billetsisisoqarnersoq apeqquaasarpoq. Taamaattumik siumuinnaq angalanissamut billetsi aamma nikerarsinnaasarpoq. Imarpik qulaallugu timmisartuussinerni angalasut akunnillutik siumuinnaq angalanissaat, naliliinikut Rambøllip naliliinera malillugu 1.000 koruuninut aguaqatigiissinneqarnera, 2018-imi misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi aallaavagineqarpoq. Misissueqqissaarnermi matumani atugassatut missiliut taanna, 2021-mi akigititat naapertorlugit aningaasat naleerukkiartornerinik iluarsiiffigineqarluni 1.053 koruuninut iluarsineqarpoq.

2025-mi 135.000-it missaanniittut Nuummut Nuummiillu kiisalu Ilulissanut Ilulissaniillu angalasussatut naatsorsuutigineqartunut, 2021-mi akigititat naapertorlugit angalanermi aningaasartuutit 142 mio. koruunit missaannik ikilissangatinneqarput. Taakkua affai, imaappoq 71 mio. koruunit missaat, inuaqatigiinnut attuumassuteqarmata, misissueqqissaarnermi ilangunneqarput.

Angalasunut Type 1-nut angalanerup sivikillinera

Angalanermi aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut saniatigut, mittarfinnik aaqqissusseqqinnerup kingunerisaanik angalaneq sivikillisussaavoq. Rambøllip naliliineri naapertorlugit, Imarpik qulaallugu Nuummut Nuummiilluunniit imaluunniit Ilulissanut Ilissaniilluunniit angalasut aguaqatigiissillugu Kangerlussuarmi akunnerni marlunni akunnittarput, akunnermillu ataatsimik sivisunerusumik timmisartortarlutik. Taamaallilluni Nuummut Ilulissanulluunniit toqqaannartumik angalasalernikkut, angalaneq akunnerit pingasut missaannik sivikillisinnaalissaq.

Nalunaaquttab akunnera ataaseq piffissap angalaffiusussap sivikillerata nalinga, Takornariartitsineq - Mittarfiit ilusaasa allangortinnerisigut ineriarneq siuarsaanerlu pillugu 2015-imi nalunaarusatigut Rambøllip missilorpaa, taannalu 2021-mi akigititat naapertorlugit aningaasat naleerukkiartornerinik iluarsiissuteqarfingaanni 140 koruunip missaannilluni. Malugalugu aningaasanut toqqaannartumik tuttussaanngimmata, angalasulli angalanermanni piffissaq atugaannut periutsit ilisimaneqartut naapertorlugit naatsorsuusiornerummata.

Siuiani kisitsisit saqqummiunneqartut aallaavigalugit, Kangerlussuakkoorani mittarfiit taakkua marluusut arlaannut toqqaannartumik angalanermi angalanerup sivikillerata nalinga, 2025-mi 61 mio. koruuninut missilorneqarsinnaavoq. Taakkunannga 50 procentit inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalanerummat, misissueqqissaarnermut ilaatinneqarput.

Angalasunut Type 2-nut tikitassaannut allanut angallassinermi pisariillisaaneq

Angalasunut Nuummukaratillu Ilulissiartussaannngitsunut angalanermi aningaasartuutit aamma annikillissangatinneqarput. Nunap immikkoortortaani sumut angalanersut apeqquaassammat, qanoq annertutigisumik annikillisanersoq ilisimaneqaqqissaanngilaq. Tikitassat qaninnerulernerisa kingunerisaanik kilometerimut 3,2 koruunit sipaarutigineqartalersinnaanerinik Rambøllip missiliutigisaa, 2018-imi misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi atorneqarpoq. Kangerluussuup Nuummilu nunap immikkoortortaanni tikitassat, Ilulissanilu nunap immikkoortortaani tikitassat ungassisusii malillugit missiliutit suliarineqarput. Aningaasat naleerukkiartornerinik siumut naatsorsoraanni 2025-mi ukiumut 8 mio. koruunit missaannik naleqassaaq, angalanermilu aningaasartuutit annikillisut affaat inuaqatigiinnut attuumassutilimmik angalanermut attuumassuteqassasut ilimagineqarluni.

Angalanermi aningaasartuutit annikillinerisa saniatigut, Nuummiit Ilulissaniillu sumiiffinnut allanut angalanermi, angalaneq sivikinnerusinnaavoq. Taamaakkaluartoq piffissaq sipaardeqartussaq, nalornineq patsisaalluni missilorneqanngilaq.

4.1.4 Nerisassanut unnuisarfinnullu aningaasartuutit annikillinerat

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit ammarnerisa kingunerisaannik angalanermi aningaasartuutit annikillinissaannik, angalanerullu sivikillinissaannik naatsorsuuteqarnerup saniatigut, angalasut ilaat unnuisariaarutissasut, taamaalillunilu nerisassanut unnuinissamullu aningaasartuutit annikillisinnaassagaat aamma naatsorsuutigineqarpoq. Matumanilu ullaakkut Danmarkimi Nunatsinnut aallarunik, ulloq ataasiinnaq angalassinnaalissapput. Taamaalilluni unnuinissamut nerisassanullu aningaasartuutit annikillisinneqarsinnaapput.

Angallassinissamik pilersaarut pitsaanerusoq malillugu angalasut Kangerlussuakkooratik Nuummut Ilulissanulluunniit toqqaannaq angalassinnaagunik, assersuutigalugu ullaakkut Danmarkimi Nunatsinnut aallarunik, ulloq ataasiinnaq angalassinnaalissapput. Taamaalilluni unnuinissamut nerisassanullu aningaasartuutit annikillisinneqarsinnaapput.

Aningaasartuutit annikillisinneqarsinnaassanersut, ingerlatsisut angallassinissamik pilersaarutaat, maannangaarlu ilisimaneqarani angallasseriaatsimi nutaami qanoq akulikitsigisumik/akuttutigisumik angallassisassanersut aalajangiisuussaaq. Taamaattumik qanoq annertutigisumik annikillissanersut ersarissumik oqaatigineqarsinnaanngilaq, 2018-imili misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi Rambøll eqqoriaakannerluni missiliuiteqarluni. Tassani eqqoriaalluni missiliorneqarpoq, angalasut Type 1-it Danmarkimi Nunatsinniluunniit unnuinissaraluamut nerisassarsiniutissaraluanullu 2.000 koruunit missaat sipaarutigissagaat. Aningaasat naleerukkiartornerinik siumut iluarsiissuteqaraanni, 2021-mi akigitat malillugit inuiaqatigiinnut attuumassutilimmik angalasunut 2.107 koruuniavoq, 2025-milu 30 mio. koruunit missaanniissalluni.

4.1.5 KAIR Internationalimut aningaasaleeqataassutsinik akiliutit, sanaartornermi illu ilanngaateqanngitsumik isertitat

KAIR-imut aningaasaleeqataassutsinik akiliutaaqqaartut 2 mia. koruunit missaanniittut ilaat, KAIR Domesticip akisussaaffigisaanik sanaartorneqartussamut Qaqortumi mittarfimmum immikkoortinneqarput. Taamaattumik 2018-imili misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mi agguataarineq tunngavigalugu, aningaasaleeqataassutsinik akiliutit ilaannaat misissueqqissaarnermi matumanilu ilaatinneqarput. Agguataarinermi tassani naatsorsuutigineqarpoq, akiliutaaqqaartunit 35,8 procentit missaat Nuummi mittarfimmum, Ilulissanullu 33,5 procentit missaat immikkoortinneqassasut. Imaappoq, misissueqqissaarnermi naatsorsuutigineqarpoq, KAIR Internationalip Nuummi Ilulissanilu mittarfiliornaranut, ataatsimut isigalugu Namminersorlutik Oqartussanit 1.438 mio. koruunit missaat akiliutigineqassasut.

Iluanaarutit aningaasartuutillu inuiaqatigiinnut tunngasut inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissaanik misissueqqissaarnermi kisimik isiginiarneqartussaammata, KAIR Internationalimut danskit naalagaaffiata aningaasaleeqataassutsinik akiliutaat misissueqqissaarnermi ilanngunneqanngillat, soorlutaaq KAIR Internationalip akiliisinnassutsitigut inerartornerata naatsorsornerani naalagaaffiup pigisaa assinganik aaqqiiffingineqartoq.

4.1.6 Sanaartornermiit ilanngaatitaqanngitsumik isertitat

Mittarfinnik takkuninnga marluusunik sanaartornermut atatillugu, sanaartugassanut avataanit suliartortunik pisariaqartitsisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni avataaniit suliartortut inuiaqatigiinnut ilanngaatitaqanngitsumik akileraassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sanaartornermit 2021-mi ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitassat 22 mio. koruunit missaanniissangatinneqarput. Ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitassat taakkua, misissueqqissaarnermi matumanilu aallaavigineqarput. 22 mio. koruunit Nuummi mittarfimmum tungassuteqarmata, 2022-mi 2023-milu Nuummi Ilulissanilu mittarfiliornaranut ingerlallualerpata, ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitassat 44 mio. koruunit missaannik qaffassasut misissueqqissaarnermi naatsorsuutigineqarpoq. Ukiumi sanaartorfiusussatut kingullertut naatsorsuutigineqartumi 2024-mi, sanaartornerit inaarsarneqarneri ilutigalugit sanaartorneq annikillissasoq naatsorsuutigalugu, 22 mio. koruunit naatsorsuutigineqarput.

4.1.7 KAIR Internationalimi akiliisinhaassutsip ineriarornera

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 2024-p naanerani ammarnissaannut periarfissaasumi KAIR Internationalip ingerlatsinissamut aningasaalersuinissamullu pilersaarutimi 2021-mi septembarimi nutartigaa, KAIR Internationalip akiliisinhaassusiata ineriarortinnerani aallaavagineqarpooq. Namminersorlutik Oqartussat KAIR Internationalimi ullumikkut 2/3-imik piginneqataammata, naalagaaffik 1/3-mik piginneqataammat, naalagaaffiup piginneqataassusiat aaqqiivagineqarluni akiliisinhaassutsip ineriarornerata 2/3-iinnaa inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarnermi ilaatinneqarpooq.

Akiliisinhaassutsip ineriarornerani aningasaalsaliissutaaqqittut ilanngunneqarput. Akiliisinhaassutsit ataavartumik iluanaarutitut piginnittunut tunniunneqartassanersut, ingerlatseqatigifiimmiluunniit aningasaalsaliissutigineqaqqittassanersut ilisimaneqannngilaq. Akiliisinhaassutsip ukiumit ukiumut assigiinngissutaata misisorneratigut, akiliisinhaassutsip ineriarornera misissueqqissaarnermi naatsorsorneqarpooq. Mittarfiit 2025-mi naammassinissaat naatsorsuutigineranit, ukiunilu ingerlatsinermi pitsasumik missingersuutitigut angusaqrifiusunit (EBT), imaappoq 2026-mit siunissamut, akiliisinhaassutsip ineriarornera naatsorsorneqarpooq.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, KAIR Internationalip ingerlatsinissami aningasaalersuinissamilu pilersaarutaani nutartikkami akilersueriaasissaa patsisaalluni, akiliisinhaassuseq 2033-mit 2034-mut kiisalu 2043-mit 2044-mut appariassammatt. Akiliisinhaassutsimi appariaatissanut taakkununnga akiliisinhaassutsip naatsorsuutigisamik ineriarornissaani "katersisoqarpooq", taamaattumillu imaannngilaq iluanaarutinik tunniussinissamut periarfissanik akiliisinhaassutsip ineriarornera takussutissiisoq. Allatut oqaatigalugu, KAIR Internationalip akiliisinhaassusia piffissap ingerlanerani ineriarottusanersoq, ingerlatseqatigifiup akiliisinhaassusaata takutippaa. Akiliisinhaassutsinik taakkunannga, ukiut ingerlanerini assersuutigalugu ukiumut qanoq annertutigisut piginnittunut iluanaarutitut tunniunneqarsinnaasanersut, misissueqqissaarnikkut nalinerneqarsinnaasimanngilaq, tamanna piginnittut akornanni isumaqatigiissutigineqassamat.

4.1.8 Nuummi Ilulissanilu mittarfinni piusuni kiisalu Kangerlussuarmi 2024 ilanngullugu ingerlatsinermi inerterit

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit piusut ullumikkut MIT-ip ingerlatarai. Taamatulli Kangerlussuarmi mittarfik MIT-ip ingerlataaraa. Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu 2021-mit 2024 tikillugu ukiumut ingerlatsinermi angusassat MIT-ip missiliuteqarfigai, taakkualu misissueqqissaarnermi ilaatinneqarlutik.

Mittarfiit nutaat ammarnissaannut pilersaarutaaqqaartumut sanilliullugu mittarfinnik sanaartorneq kinguaattooqqavoq, tamatumalu ilutigisaanittaqaq Imarpik qulaallugu timmisartuussinerit ilimagineqaqqartaumit sivisunerusumik Kangerlussuarmit aallaaveqassallutik. Kangerlussuarmi mittarfiup piusinnaassusaa 2024-p naanerata tungaanut sivitsorsinnaaqqullugu, mittarfimmut aningasaaleeqqittariaqnerit missiliorneqarput. Kangerlussuarmi mittarfimmut tunngatillugu ingerlatsinermi angusassatut missingersuusiarineqartut, mittarfiullu sivisunerusumik piusinnaanissaanut aningasaaleeqqinnissat qupperneq XX-mi22-mi Tabel 2-mi takuneqarsinnaapput. Inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarnermi KAIR Internationali pineqarmat Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu ingerlatsinermi angusassat misissueqqissaarnermi ilaatinneqarput. Allatut oqaatigalugu KAIR Internationalip suliaata, Kangerlussuu inissisimancerata, siunissap periarfissallu akornanni ataqtigimmat, misissueqqissaarnermi Kangerlussuaq pingaaruteqarpooq.

4.1.9 2024-p kingorna MIT-imut tapiissuteqarnissamik pisariaqartitat

Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 2024-p naanerani ammarnerisa kingunerisaanik Nuummi, Ilulissanilu mittarfiit piusut kiisalu imarpik qulaallugu timmisartuussinernut Kangerlussuup pingaarnertut mittarfiunera matusussaapput. Taamaalilluni KAIR Internationalip akisussaaffigisaanik mittarfiit nutaat ammarnerisa kingunerisaanik, mittarfiit

sinneqartooruteqarfiusartut ilaat MIT-ip suliassaaniikkunnaarnerisa kingunerisaanik MIT-imut aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqlissaaq. Tapiissuteqarnissamik pisariaqartitsineq missiliorsinnaaqqullugu, ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit MIT-ip Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfinnik ingerlatsinerani angusai aallaavigineqarput. Nuummi sinneqartoorutit 18 mio. koruunit missaanniippuit, Ilulissani 8 mio. koruunit missaanniippuit, Kangerlussuarmilu 45 mio. koruunit missaanniillutik. Mittarfiit sinneqartooruteqarfiusartut taakkua pingasut MIT-ip suliassaaniikkunnaarnerisa kingunerisaanik, ataatsimut isigigalugu ukiumut 71 mio. koruunit missaat tapiissutigineqartartussatut pisariaqartinneqassapput. Tapiissutissatut pisariaqartinneqartut aningaasat naleerukkiartornerinik siumut iluarsiissuteqarfiginerisigut, 2025-mi 76 mio. koruunit missaanniittut tapissutissatut pisariaqartinneqassasut naatsorsutigaarpot. Imarpik qulaallugu timmisartuussisarnernut mittarfiit taakkua marluk ammarnerinit, imaappoq 2025-mit siumut, tapiissutissatut pisariaqartinneqartussat naatsorsorneqarput.

MIT-ip pigisaasa nalillit sinnerinut aningaasaleeqqinnissamik pisariaqartitat misissueqqissaarnermi ilaatinneqanngimmata tassunga tunngatillugu erseqqissassallugu pingaarneqarpoq.

4.1.10 Tunngavigisat ataatsimut isigalugit

Misissueqqissaarnermi tunngaviit aallaavigineqartut tulliuttumi Tabel 2-mi, Tabel 3-mi kiisalu Tabel 4-mi takuneqarsinnaapput.

KAIR Internationalimi akiliisinnaassutsip ineriartornerani, KAIR Internationalip ingerlatsinissami, aningaasalersuinissamilu pilersaarutaa nutartigaq aallaavigineqarpoq. Nuup Ilulissallu akornanni akiliisinnaassutsip ineriartorneranut agguataarinermi tunngavigineqartoq, Tabel 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Tabel 2: Tunngavuit ataatsimut isigalugit takussusiornera

	Nuummi mittarfik	Ilulissani mittarfik	Aallerfik
Pingaarnertut tunngavigisat			
Naatsorsuinermi ukioq aallartiffik		2021	
Ilusiliamut piffissaliussaq (Ukiut)		30	
Akit qaffakkiartornerat		1,75%	
Kingumortumik naatsorsuinermi aallaavivik		4%	
Kingumortumik naatsorsuinermi aalajangersimasoq		5,82%	
Mittarfiup atulerfissaa		01-01-2025	
KAIR Internationalimut akileeqataassutsinik akiliutit			
Namminersortuik Oqartussat KAIR-imut akileeqataassutsinik akiliutigeqqaagai (mittarfinnut pingasuuusunut)	2.074 mio. kr.		
Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinermi tunngavigineqartoq	35,8%	33,5%	
KAIR Internationalimi akiliisinhaassutsip inerartornera			
Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinermi tunngavigineqartoq	54%	46%	
MIT-imut tapiissutissatut pisariaqartinneqartut			
2024-p kingorna MIT-imut tapiissutissatut pisariaqartinneqartut (2021-mi akit naapertorlugit)	71 mio. kr.		Mittarfeqarfiiit
Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinermi tunngavigineqartoq	54%	46%	
Angalanermi aningaasartuutit annikillinerat (2021-mi akit naapertorlugit)			
Imarpik qulaallugu angalanermi ataatsimi aningaasartuutit annikillinerat	1.053 kr.	Rambøll	
Angalanermi akunnermk ataatsimik sivikillinerata nalinga	140 kr.	Rambøll	
Imarpik qulaallugu angalanermi ataatsimi angalanerup sivikillinerer agguatigiissillugu		Akunnerit pingasut	Rambøll
Angalanermi ataatsimi nerisassanut unnuisarfinnullu aningaasartuutit annikillinerat	2.107 kr.	Rambøll	
Angalanermi nerisassanut unnuisarfinnullu aningaasartuutinut annikillisaat	20%	Rambøll	
Angalaneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq	50%	Deloitte	
Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinermi tunngavigineqartoq	66%	33%	Rambøll
Pisariillaaneq, allatigut angalaneq, ukioq 2025			
Pisariillaaneq, allatigut angalaneq (ukiumut)	8 mio. kr.	Rambøll	
Nuup Ilulissallu akornanni agguataarinermi tunngavigineqartoq	54%	46%	

Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfinnut tunngatillugu MIT-ip akisussaaffigisaani 2021-mit 2024 tikillugu ingerlatsinermi angusassatut naatsorsuutigineqartut Tabel 3-mi takutinneqarput. Tamatuma saniatigut Nuummi mittarfiup ammarnissaata ukiumik ataatsimik kinguarnerata kingunerisaanik, Kangerlussuarmi mittarfiup piusinnaanerata sivitsorneqarneranut naatsorsuutigisamik aningaasartuutissat takuneqarsinnaapput.

Tabel 3: Mittarfinnut piusunut ingerlatsinermi inernerit aallaavigineqartut (2021-2024) mio. koruuninngorlugit.

Mittarfinni piusuni ingerlatsinermi inernerit (mio. koruuninngorlugit)	2021	2022	2023	2024	Kilde
Nuummi mittarfik	8,6	10,6	15,7	16,7	Mittarfeqarfiiit
Ilulissani mittarfik	5,3	8,6	7,7	8,3	Mittarfeqarfiiit
Kangerlussuarmi mittarfik	22,2	35,3	41,7	48,0	Mittarfeqarfiiit
Kangerlussuarmi mittarfiup piusinnaanerata sivitsornera	-4,4	-8,6	-1,2	-1	Mittarfeqarfiiit

Imarpik qulaallugu timmisartuussisarnernut Nuummi Ilulissanilu nutaanik mittarfiorernut atatillugu, avataanit sulisoqarnermi ilanngaatitaqannngitsumik akileraarutitigut isertitassatut naatsorsuutigineqartut Tabel 4-mi takutinneqarput.

Tabel 4: Sanaartornermi ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitassatut tunngavigineqartut (2021-2024) mio. koruuninngorlugit.

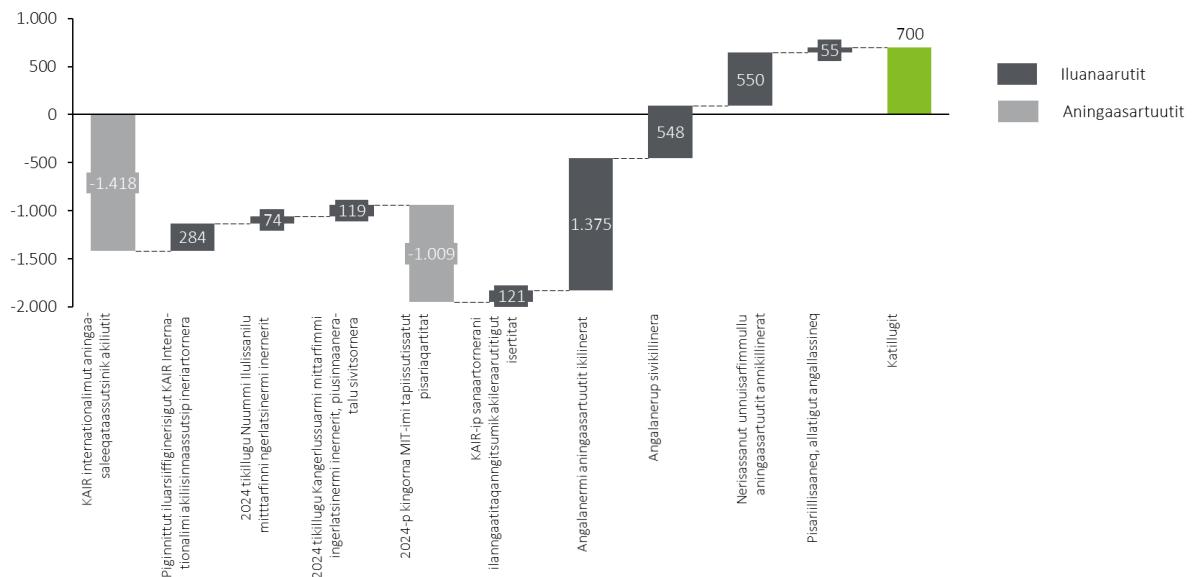
ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitat (mio. I)	2021	2022	2023	2024	Kilde
Nuummi Ilulissani lu mittarfiliornermi ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitat	22	44	44	22	Aningasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

5 Tunngaviit allanngornerinik inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarneq

Misissueqqissaarnermi immikkoortuni ataasiakkaani isertitat aningaasartuutillu immikkoortumi matumani saqqummiunneqarput. Immikkoortumi "Eqikkaaneq, inerniliinerlu"-mi allakkiatigut inerniliinermi, isertitat aningaasartuutillu taakkua tunngavigineqarput.

Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut tunngatillugu ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsoraanni, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut pitsaasumik inerneqarluni, inerneran 700 mio. koruunit missaannissasoq takuneqarsinnaavoq. Iluanaarutit aningaasartuutillu ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsorlugu agguataarneqarnera, Takussutissiaq 9-mi takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 9: Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut tunngatillugu ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsorlugu (mio. koruuninnigorlugu)

Mittarfinnut taakkununnga marluusunut aningaasartuutissat annersaat KAIR-imut aningaasaleeqataassutsinik akiliutaapput. Malugalugu aningaasaleeqataassutsinik akiliutinut tunngatillugu naalagaaffiu piginneqataassusia iluarsiiffingineqarmat, imaappoq, nunatsinnit aningaasaleeqataassutsinik akiliutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarnermi ukkatarineqarmata, Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaleeqataassutsinik akiliutit ullutsinni nalingani ersersinneqarmata.

KAIR Internationalip akiliisinnaassusiata ineriarornerani, danskit piginneqataassusiat aamma iluarsiiffingineqarpooq. Imaappoq, akiliisinnaassutsip ineriarornerani 66,67 procentit misissueqqissaarnermi aallaavigineqarput. KAIR Internationalip akiliisinnaassusiata ukiut 30-t ingerlanerini ineriarornera ullutsinni nalinganut naatsorsoraanni, pitsaasumik inerneqarluni 284 mio. koruuniavoq.

Kangerlussuarmi mittarfik kiisalu Nuummi Ilulissanilu mittarfiit MIT-ip ullumikkut ingerlatarimmagit, KAIR-ip akisussaaffigisaanik Nuummi Ilulissanilu mittarfiit nutaat ammarnerisa kingunerisaanik mittarfiit sinneqartoorteqarfiusartut ilaat MIT-ip suliassaasa ataaniikkunnaartussaammata, 2024-p kingorna MIT-imut tapiissuteqartoqartariaqartassasoq naatsorsutigineqarpoq. Tamanna ukiunut 30-nut ullutsinni nalinganut naatsorsorlugu negativimik 1mia. koruuninik naleqassasoq missilorneqarpoq.

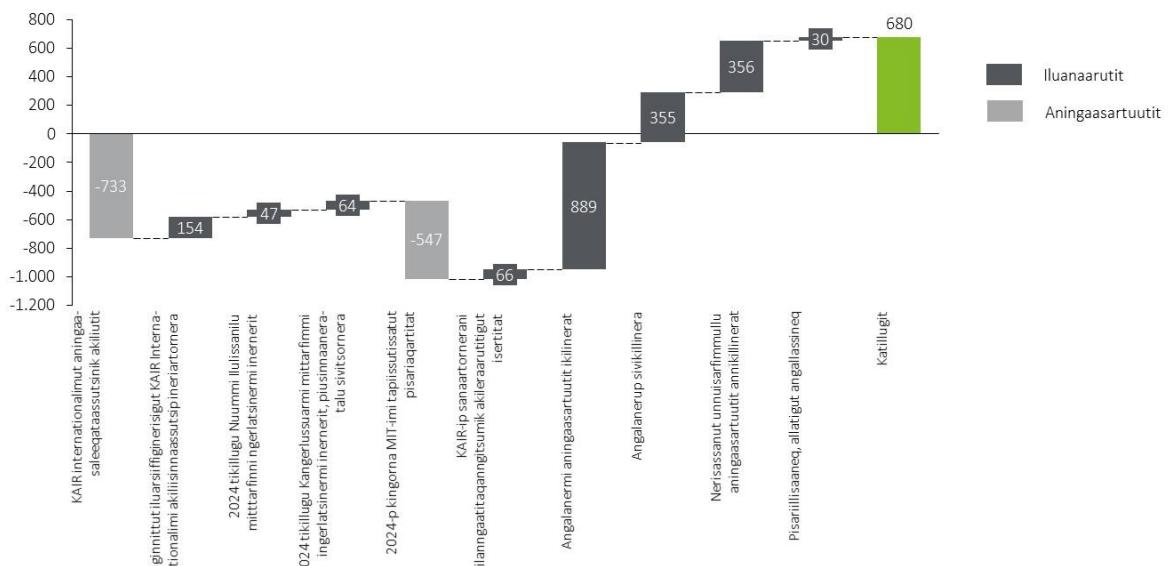
Siuliani eqqaaneqareersutut Nuummi Ilulissanilu mittarfittaassat ammarneqarnerisigut angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanerup sivikillineratigut kiisalu unnuisarfinnut nerisassanullu aningaasartuutit annikillinerisigut nunami angalasunut assigiinngitsutigut iluanaarutitaqartussaasoq naatsorsutigineqarpoq. Tamanna angallasseriaatsimi piusumi pisariillisaasoqarnissaanik kiisalu ullumikkut angalasut amerlanersaat Nuummukarlutik, Ilulissiarlutilluunniit Kangerlussuakkoortarnerinik patsiseqarpoq. Taamaalilluni angalasut taakkua sivikinnerusumik angalasalerlutillu akunnittarunnaassapput. Angalasut Kangerlussuakkoortarunnaarlutik Nuummut Ilulissanulluunniit angalasalernissaasigut angalanermi aningaasartuutit annikillineri, misissueqqissaarnermi iluanaarutissat annersaraat.

Naatsumik oqaatigalugu misissueqqissaarnerup takutippaa, inuiaqatigiit aningaasaqarnerat isiginiaassagaanni – sanaartornissamut ingerlatsinissamullu piffissaliussaq nutaaq, tunngavilli nutaat aamma aallaavigalugit Nuummi Ilulissanilu mittarfiit aningaasaliissutitsialaasut. Matumani KAIR-ip naalagaaffiup taarsigassarsisinnaaneratigut, taarsigassarsianut aningaasartutissanut apparsaaqataanera ilaatigut patsisaavoq. Tamatuma saniatigut mittarfiit ammanerisigut takornarialerinerup, nassiussanillu timmisartukkut nassiussisinnaanermut periarfissat pitsaanerulererisigut ineriartortitsinissamut sunniuteqaratarsinnaavoq.

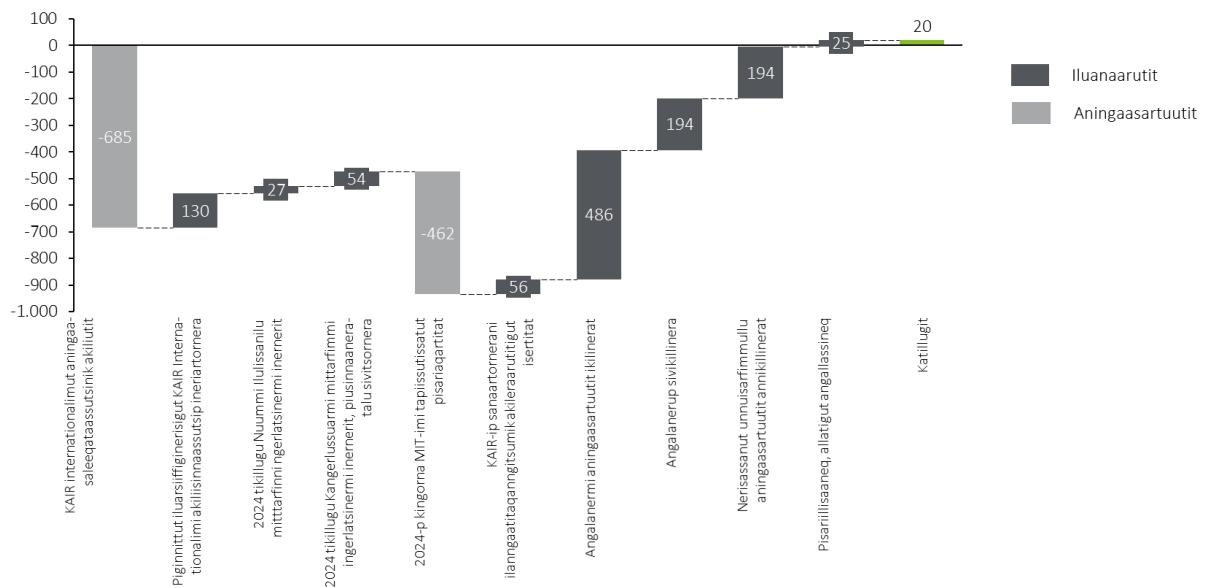
Nuummut Ilulissanullu mittarfinnut immikkoortillugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerini inernerit Takussutissiaq 10-mi aamma Takussutissiaq 11-mi takuneqarsinnaapput. Malugalugu immikkoortoq 4.1.2-mi allaatigineqartutut, Nuummi Ilulissanilu iluanaarutissat aningaasartutissallu amerlanersaat agguataarinermi tunngavik malillugu agguataarneqarmata, agguataarineq eqqoqqissaartuunngilaq.

Takussutissiani takuneqarsinnaavoq, inuiaqatigiit aningaasaqarnerini isumalluarnartumik angusat annersaat Nuummi mittarfimmeersut. Aallaqqaasiummi eqqaaneqareersutut, angallasseriaatsip piusup pisariillisarneqarnissaa Nuummi mittarfimmut tunngaviunera, Ilulissanili mittarfimmut tunngatillugu ilaatigut takornarialernikkut siunissami inuutissarsiutinik ineriartortitsinissamut tapersersuinissaanik ilaatigut patsiseqarpoq. Takornarissat amerlinerisigut ineriartortitsinissamut sunniutaasinnaasut naatsorsorumaallutik inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik misissueqqissaarnermi eqqaaneqareersutut ilaatinneqanngimmata, Ilulissani mittarfimmut tunngatillugu iluanaarutaasussat annertuneroratarsinnaapput. Tamatuma saniatigut erseqqissaatigineqassaaq, Nuuk Ilulissallu imminnut atammata, aalajangersimasumik aningaasartutissat Ilulissallu avinneqanngippata, Nuummi aalajangersimasumik aningaasartuutit annerusinnaammata.

Takussutissiaq 10: Nuummi mittarfimmut tunngatillugu ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsorlugu (mio. koruuninngorlugit)

Takussutissiaq 11: Ilulissani mittarfimmut tunngatillugu ullutsinni nalinga ukiunut 30-nut naatsorsorlugu (mio. koruuninngorlugit)

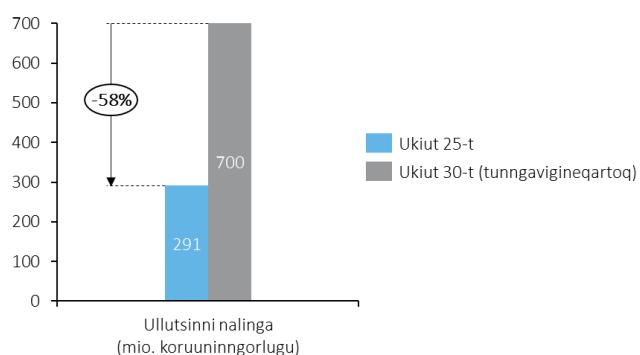
6 Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissai

Tunngavinnik allarpaalunniq misissueqqissaarnermi inernerit tunngaveqarput. Tunngaviit allat taakkua ilaat allannguuteqartillugit misissueqqissaarnermi inernernut qanoq sunniuteqarsinnaatiginersut immikkoortumi matumani ersarissarneqarpoq. Tunngaviit taakkua allat ataasiakkaarlugit allanngorteriarlugit, tunngaviit sinnerit allanngortinnagit allanngornerit taakkua inernernut qanoq annertutigisumik allannguititsinersut misissornerisigut ersarissarneqarput.

6.1.1 Najoqqtassami piffissaliussap allanngornerani

Ukioq 2021 aallarnerfigalugu ukiunut 30-nut piffissaliussaq misissueqqissaarnermi aallaavagineqarpoq. Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 2025-mi ammassasut naatsorsuutigineqarpoq, ammaneriniillu iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut naatsorsuineremi aallaavagineqarlutik. Piffissaliussaq ukiunut 25-nut sivikillillugu inernernut qanoq annertutigisumik allannguitigissanersoq Takussutissiaq 12-imik takutinneqarpoq

Takussutissiaq 12: Misissueqqissaarnermi piffissaliussap allanngortinneqarneratigut, ullutsinni nalingata allanngornera

Piffissaliussaq sivikillineqarpat tamanna inernernut annertuumik sunniuteqassasoq takussutissiami takuneqarsinnaavoq. Piffissaliussaq ukiunut 25-nut sivikillinneqarpat, assigisaanik ullutsinni nalinga 51 procentnik appartinneqarluni 392 mio. koruuninut appartinneqassaaq. Tamatuma saniatigut Ilulissanut tunngatillugu ullutsinni nalinga negativimut inississaaq. Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissai pillugit misissueqqissaarnerup takutipaa, ukiunut 25-nut piffissaliussaqarluni mittarfiit taakkua marluk ataatsimut isigigaanni, inuiaqatigiit aningasaqarnerat isigalugu suli aningaasaliilluarnerussasoq. Mittarfik ukiut 30-t sinnerlugit teknikkikut piusinnaassasoq naatsorsuutigineqartarmat, tassunga tunngatillugu erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq.

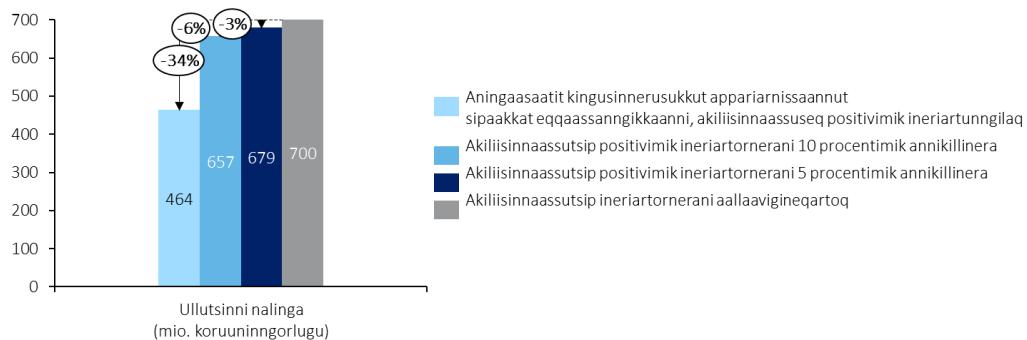
6.1.2 KAIR Internationalimi akiliisinjaassutsip inerartornera

Mittarfiit atulernerisa kingorna KAIR Internationalimi akiliisinjaassutsip inerartornera, 2033-mit 2034 tikillugu kiisalu 2043-mit 2044 tikillugu akiliisinjaassutsip appariarnissaa eqqaassanngikkaanni, ukiut amerlanersaanni akiliisinjaassusaata inerartornera isumalluarnarpoq.

Akiliisinjaassuseq inerartussappat, ingerlatatigut inerartortitsisoqartariaqarpoq. Akiliisinjaassutsip inerartornera ukiuni isumalluarfigisimasaanni 5 procentimik, 10 procentimillu appartikkaanni, tamanna ullutsinni nalinga qanoq sunnertissanersoq Takussutissiaq 13-imik takutinneqarpoq. Tamatuma saniatigut piffissami tassani akiliisinjaassutsip apparnissaanut KAIR Internationalip "katersinerata" saniatigut akiliisinjaassuseq isumalluarnartumik

ineriartunngippat, tamanna inuiaqatigiit aningasaqarnerini qanoq inerneqassanersoq takussutissami takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 13: KAIR Internationalip akiliisinhaassusaata allanngornerani, ullutsinni nalingani allannguutit (mio. koruuninngorlugit)

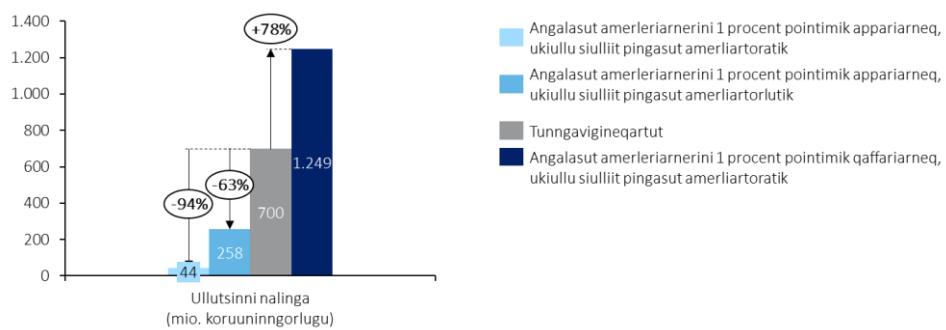

Akiliisinhaassutsip ineriartornera allanngussappat ullutsinni nalunganut sunniuteqassasoq takussutissami takuneqarsinnaavoq, tamannali misissueqqissaarnermi inerniliussamik allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Akiliisinhaassutsip piffissani marlussunni appariarnissaanut "katersat" saniatigut akiliisinhaassuseq isumalluarnartumik ineriartunngippat, ullutsinni nalinga 34 procentimik appartinnejarluni 464 mio. koruunit missaannut appartinnejassaaq.

6.1.3 Angalasut amerliartornerat

Misissueqqissaarnermi tunngavagineqarluni angalasunut Rambøllip siulittuutigisaani naatsorsuutigineqarpoq, angalasut ukiumut 2 procentimik amerliartassasut. Taakkua 2 procentit saniatigut, mittarfiit ammarnerinit ukiut pingasut siullit ukiumut 5 procentimik amerliartassasut naatsorsuutigineqarpoq. Angalasut 1 procent pointimik allanngortillugit inernermet tamanna qanoq sunniuteqartigissanersoq Takussutissiaq 14-imi takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 14: Angalasut ukiumut amerlisarnissaannik naatsorsuutip allanngorneratigut, ullutsinni nalingata allanngornera (mio. koruuninngiorlugu)

Mittarfiit nutaat ammarnerisigut iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartunut angalasussanut siulittuut pingaaruteqarpoq. Takussutissami takuneqarsinnaavoq, angalasussanut siulittuut allanngortinneqaruni tamanna misissueqqissaarnermi inernernut sunniuteqartorujussuussasoq. Ukiumut ineriartorneq 1 procent pointinik annikilliguni, mittarfiillu ammarnerinit ukiut siullit pingasut amerliartunngippata, ullutsinni nalinga 94 procentimik annikillilluni 44 mio. koruuninut annikillissaaq. Ukiumut ineriartorneq 1 procent pointinik annikilligaanni kiisalu amerliartorpata ullutsinni nalinga 63 procentimik apparluni 258 mio. koruuninut appassaaq.

Angalasut amerlassusaat allanngorpata, tamanna misissueqqissaarnermut, imaappoq ullutsinnut nalinganut sunniuteqartorujussuussaaq

Ilutigalugu angalasut ukiumut amerleriarnissaattut aallaavagineqartoq qaffariassappat, ukiullu siullit pingasut 1 procent pointimik amerleriassappata, ullutsinni nalinga annertuumik isumalluarnartumiksunnerneqassaaq. Tassani ullutsinni nalinga 78 procentimik qaffalluni 1.249 mio. koruuninut qaffariassaaq.

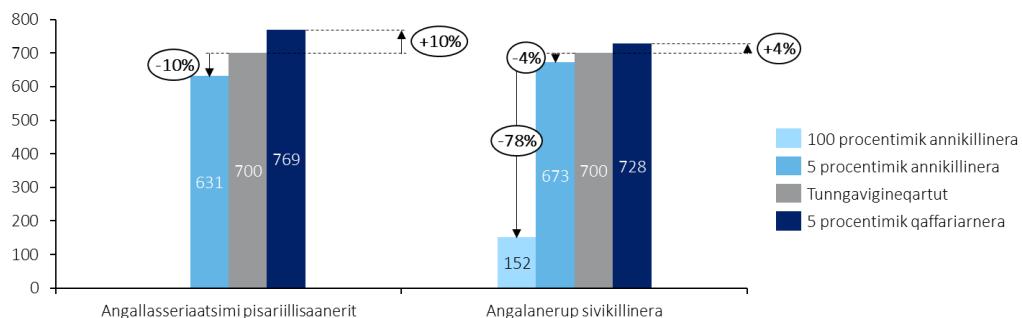
6.1.4 Angallasseriaatsimi pisariillisaaneq

Mittarfittaat ammarnerinit angallasseriaatsip pisariinnerulerteratigut, angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut ilagaat. Tamatuma saniatigut Nuuliartut Ilulissartullu Kangerlussuakkoortarunnaartussaammata, angalanera sivikillisussaavoq.

Angalasut Nuuliartut Ilulissartulluunniit Imarpik qulaallugu angalanermi ataatsimi 2021-mi akigititat aallaavigalugit angalanermi aningaasartuutiminnik agguaqatigiissillugu 1.053 koruuninik sipaaruqeinqarsinnaasut misissueqqissaarnermi tunngavigineqarpoq. Tamatuma saniatigut angalasut agguaqatigiissillugu angalanertik akunnernik pingasunik sivikillisinnaassagaat naatsorsuutigineqarpoq, tassanilu angalanerup sivikillinerani akunneq ataaseq 140 koruuninik naleqartinneqarluni. Angallasseriaatsip pisariinnerulerteratigut, angalanerullu sivikinnerulerteratigut angalanermi aningaasartuutit annikillinissaannut tunngavigineqartut allanngortillugit, inernerit qanoq sunnerneqarnersut Takussutissiaq 15-imni takuneqarsinnaavoq.

Angalanerup sivikinnerulernera aningaasanngorlugu nalilerneqarsinnaanngimmat, taamaalillunilu aningaasanngortinnejrarani piffissaq sipaerneqartup nalinga naatsorsuusiorfigineqarmat, sipaarutaasoq taanna misissueqqissaarnermut ilaatinneqannginna, taamaalillunilu iluanaarutaasoq 100 procentimik annikillinera inuiaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissaasa misisoqqissaarneqarnerini inernernut qanoq sunniuteqarnersoq aamma misissorparput.

Takussutissiaq 15: Angallasseriaatsimik pisariillisaanerup, angalanerullu sivikillinerata nalingata allanngornerisigut, ullutsinni nalingata allanngornera (mio. koruuninngorlugu)

Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissai pillugit misissueqqissaarnerup takutippaa, pingaartumik Nuummut Ilulissanullu angalasut eqqarsaatigalugit angallasseriaatsip pisariinnerulerterata nalinga allanngussappat, ullutsinni nalinganut sunniuteqartorujussuussasoq. Angallasseriaatsip pisariinnerulerteratigut angalanermi aningaasartuutit nalingat 5 procentimik appartinnejqarpal, ullutsinni nalinga assinganik appartinnejqarluni 10 procentimik appartinnejqassaaq, ullutsinnilu nalinga 631 mio. koruuninngorluni. Angalanermi aningaasartuutit nalingat qaffanneqarpal, ullutsinni nalinga assinganik 10 procentimik qaffalluni 769 mio. koruuninut qaffassaaq.

Angalanerup sivikinnerulerterata nalinga 5 procentimik appartinnejqarpal, inuiaqatigiit aningasaqarnerini ullutsinni nalinga 4 procentimik appartinnejqarluni 673 mio. koruuninut appartinnejqassaaq. Killormut nalinga 5 procentimik qaffanneqarpal, assinganik ullutsinni nalinga 4 procentimik qaffalluni 728 mio. koruuninut qaffassaaq. Angalanermut piffissap atorneqartup annikillinera misissueqqissaarnermut ilaatinneqanngivissoruni, ullutsinni nalinga

78 procentimik appartinneqarluni 152 mio. koruuninut appartinneqarpoq. Immikkoortissagaanni Ilulissani mittarfimmuit ullutsinnut nalinga negativiusaaq.

7 Missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnera

KAIR Internationalimi ingerlatat malitsigisaannik nunatta karsianit isaasut aniasullu, missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani ukkatarineqarput. Nunap karsia isigalugu isumaqarpugut, ullutsinni nalinga il.il. allaavigalugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissanik naliliinerunani, nunatta karsianit isaasut aniasullu ukkataralugit misissoqqissaarnerusoq. Nuummut Ilulisanullu tunngatillugu nunatta karsia eqqarsaatigalugu ingerlatsinermi aningaasaqarneq ukiumit ukiumut oqimaaqatigiissanersoq misissussallugu, misissoqqissaarnerup siunertaraa.

Missingersuutini aningaasaqarneq pillugu misissoqqissaarnitsinni, KAIR Internationalip ingerlataani aningaasaatit ukkataraaagut. Imaappoq, inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissoqqissaarnerat assigalugu, Nuummi Ilulisanilu imarpik qulaallugu mittarfittaassat ukkataraaagut.

Piffissat tulliuttut naapertorlugit missingersuutini aningaasaqarneq misissoqqissaarneqarpooq:

- 2021-p naaneranit mittarfiittaassat taakkua marluk 2024-mi atulernissaannut
- MIT-ip, KAIR Internationalip Nunatta Karsiatalu akornanni sunnivigeqatigiinneq ukkataralugu 2025-mit siumut ukiut 15-it

Nuummi Ilulisanilu mittarfittaassaliormerini sanaartornermi aningaasartuutit kiisalu ataavartumik aningaasaleeqqinnerit KAIR Internationalimit matussuserneqartassasut, missingersuutini aningaasaqarneq pillugu misissoqqissaarnermi naatsorsuutigineqarpoq.

7.1.1 2021-p naaneranit atulernissaasa tungaannut

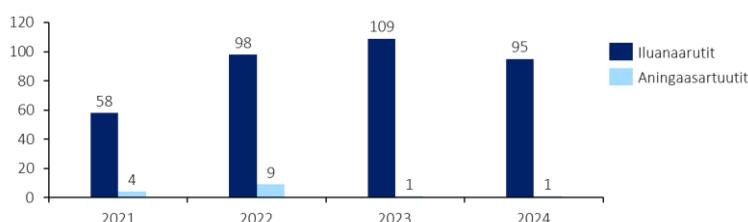
Mittarfittaassat sanaartorneqarnerini sanaartugassat suliarineqarnissaanni avataanit sulisussanik pisariaqartitsisoqassasoq, taamaalillunilu ilanngaatitaqanngitsumik inuiaqatigiinnut akileraartassasut naatsorsuutigineqarpoq. Nuummi Ilulisanilu mittarfinnut tunngatillugu ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitassatut naatsorsuutigineqartut, misissoqqissaarnermi ilaatinneqarput.

Tamatuma saniatigut paassisutissat tulliuttut aallaavigaagut:

- Nuummut, Ilulisanut Kangerlussuarmullu tunngatillugu ingerlatsinermi inernissatut MIT-ip missiliutai
- Kangerlussuarmi suli ukiumik ataatsimik ingerlatsinissamut atatillugu piusinnaanerata sivitsorneqarneranut aningaasartuutit

Iluanaarutit aningaasartuutilu agguataarneqarnerat Takussutissiaq 16-imni kiisalu Tabel 5-imni takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 16: Iluanaarutissatut, aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut, 2021-2024 (mio. koruuningnorlugit)

Tabel 5: Iluanaarutissatut, aningasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut (mio. koruuninnorlugit)

	2021	2022	2023	2024
Ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitat, Nuuk, Ilulissat	22	44	44	22
Piffissami MIT: Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfiit*	36	54	65	73
Kangerlussuarmi mittarfiup piusinnaanerata sivitsorneqarnera	-4	-9	-1	-1
Iluanaarutit katillugit	58	98	109	95
Aningasartuutit katillugit	-4	-9	-1	-1
Nikingassutaa	54	90	108	94

*Malugalugu, MIT-ip akisussaaffigaanni Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfinnik ingerlatsinermi sinneqartooraasartut, MIT-imi mittarfinnut amigartooraasartunut matussutissatut atorneqartarmata.

Piffissami tassani ilanngaatitaqanngitsumik akileraarutitigut isertitanit MIT-imiillu iluanaarutit kiisalu Kangerlussuarmi mittarfiup piusinnaanerata sivitsorneqarneranut aningasartuutit tabelimi takutinneqarput. Erseqqissaatigineqassaaq, angallasseriaatsimi piusumi piffissami tassani angalanernut atatillugu nunatta karsianit aningasartuutissatut naatsorsuutigineqartut tabelimi takussutissiamilu ersersinneqanngimmata. Immikkoortoq 7.1.2-mi takuneqarsinnaasutut imarpik qulaallugu timmisartuussiarternut mittarfittaassat taakkua marluk ammarnerinut atatillugu, angalarnerup sivikillineratigut, angalanermi aningasartuutit annikillinerisigut kiisalu unnuisarfinnut nerisassanullu aningasartuutit annikillinerisigut angallasseriaatsip pisariinnerulernera tunuliaqutaralugu, nunatta karsianut iluanaarutitaqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

7.1.2 2025-mit siumut ukiut 15-it

Nuummi Ilulissanilu mittarfittaassat atulereernerini nunatta karsiani isertitassat, aningasartuutissallu ineriarornerat misissueqqissaarnermi uani takutinneqarput.

Imaappoq, silaannakkut angallassinermi aaqqissuussaanermi nutaami KAIR Internationalip, MIT-ip, Nunatta Karsiatalu akornanni aningasaqarnikkut sunniivigeqatigiinneq ukkatarineqarpoq.

Missingersuutini aningasaqarnerup ineriarornerata misissoqqissaarnerani, mittarfittaassat atulernerinit siumut ukiut 15-t ingerlanneqarnerat misissorneqarpoq. Ukiut 15-it qaangiunnerini aningasaatit qanoq ineriarussanersut nalornissutigineqarmat, assersuutigalugu ukiut 30-t aallaavagineqanngillat. Misissueqqissaarnermi ingerlatsineq kisiat ukkatarineqarpoq. Taamak sivikitsigisumik piffissaliussaqarnikkut, KAIR Internationalip taarsigassarsianik akilersuinissaanit missingersuutini aningasaqarnerup misissoqqissaarnera annertuumik "sunneqarpoq". Piffissaliussaq siviserugaluarpat, misissueqqissaarneq amerliartortitsinerusumik inerneqassagaluarpoq.

Tulliuttuni paasissutissat atorpagut:

- Inuaqatigiit aningasaqarnerinut sunniutissanik naliliineq 2018-imeersoq
- Kiffartuussinissami isumaqatigiissutinut pisariaqartitassut MIT-ip missiliuussai
- KAIR Internationalip ingerlatsinissami, aningasalersuinissamilu pilersaarutaa 2021-mi septembarimi nutarterneqartoq
- KAIR Internationalimut tunngatillugu taarsigassarsianut tunngasut nutartikkat

Naalagaaffik KAIR Internationalimik piginneqataapput. Piginnittuuneq pillugu naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussallu akornanni isumaqatigiissut nalinginnaasumik aalajangersagaqarpoq ima paasineqarsinnaasunik, KAIR Internationali agguassassaqarpat taakkua Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffiullu akornanni avinnejassasut, takuu

piginnittuunermut tunngasoq. Taanna patsisaalluni KAIR Internationalip aningaasaatit amerliartortitaasa 2/3-iinnai naatsorsuusiorfigineqarput.

Tassunga atatillugu KAIR Internationali piginnittunut aningaasaatinik amerliartortsinissaq piginnittunit manna tikillugu siunertarineqanngimmat eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq. Taamaattumik attaveqaqtigiinnermut aningaasaliissuteqaqqinnissaq siunertaralugu, KAIR Internationalip aningaasat amerliartortitai angallasseraatsimut pigintut atugassanngortissagaat ilimanarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut misisueqqissaarnermut tulliuttut ilaatinngilagut:

- Konto pingarnermit 72.26.02 Mittarfeqarfii, ingerlatsinermut tapiissutit negativit (ukiumut -4,9 mio. koruunit)
- Kiisalu 87.73.22 Mittarfeqarfii – mittarfiit, aqutigalugu aserfallatsaaliineq (ukiumut 10 mio. koruunit)

Mittarfiit nutaat atulerpata, ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu kiffartuussinissamik isumaqartigiissutitigoornissaat naatsorsuutigineqarmat, taakkua atorunnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Ataatsimut isigalugu illuatungeriit taakkua marluk nunatta karsianut ukiumut 5,1 mio. koruuninik pitsangoriartitsissapput. Misisueqqissaarnermi matumani mittarfinnik ataatsimut ingerlatsineq pinnagu, Nuuk Ilulissallu kisiisa ukkatarigatsig, misisueqqissaarnermi matumani taakku ilaatinneqanngillat.

Misisueqqissaarnerup takutippaa, atulernerinit ukiumi siullermi matussuserneqartariaqartunik amigaartoouteqarnissaq naatsoorsuutigineqartoq. Taassuma kingorna ukiut amerlanersaat sinneqartoouteqarfiussasut naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu takussutissami allermi aningaasartuutit isertitallu akornanni isumalluarnartumik nikingassutaatigut, tamanna takuneqarsinnaalluni.

Unnusiarfinnut nerisassanullu aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanerullu sivikillineratigut angallasseraatsip pisariinnerulerteratigut iluanaarutit kingunerisaannik, isumalluarnartumik nikingassuteqalerpoq. Ilisimasagut naapertorlugit pisariillisaanernit taakkunannga iluanaarutissat suli sunniuteqanngillat. Taamaattumik pisariillisaataasinnaanikkut iluanaarutissat iluanaarutigissagaanni, annertuumik suliassaqaqqarmat misisueqqissaarnerup atuarnerani eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq. Allatut oqaatigalugu; pisariillisaataasinnaasunit iluanaarutit taakkua iluanaarutigineqanngippata, isertitat aningaasartuutillu akornanni nikingassutaasoq negativoratarsinnaavoq.

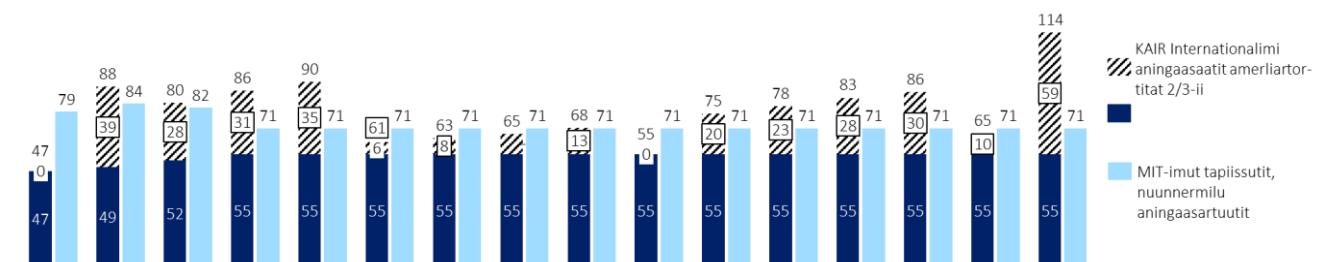
KAIR Internationalimi akiliisinnaassutsip ineriantornera nunap pigisaanut iluarsineqarnikuvoq, ukiumiillu ukiumut aningaasaatit assigiinngissusaasa misisorseqarnerisigut naatsorsorneqarluni. Mittarfiit naammassineqarnissaattut naatsorsuuteqarnermit, ukiunilu ingerlatsinermi angusat isumalluarnartuunissaannik missingersuusiorfiginerini, imaappoq 2026-mit siunissamilu (EBT) akiliisinnaassutsip ineriantornera naatsorsorneqarpoq. Ataavartumik aningaasaleeqinnerit akiliisinnaassutsip ineriantorneranut ilanngullugit naatsorsorneqarput. KAIR Internationalip taarsigassarsianik akilersueriaasissaa patsisaalluni, akiliisinnaassutsip ineriantorneratigut ataavartumik "katersiffigineqarluni", ukiut ilaanni aningaasaataat appariartussaapput. Taamaattumik missingersuutini aningaasaqarnerup misissoqqissaarnerani ukiuni taakkunani akiliisinnaassutsip ineriantornera nul-imisiinnejarpooq. KAIR Internationalip akiliisinnaassusiata ineriantornerani, ukumi pineqartumi ingerlatseqatigiiffimmi aningaasaatit isumalluarnartuuniunissaannik naatsorsuuteqarnersoq ersersinneqarpoq. Aningaasat aningaasaliissutigeqqinnejassanersut imaluunniit agguarnejassanersut – taamaassappallu qanoq amerlatigissanersut, aalajangiinerpaaluit apeqqutaassapput.

Mittarfiliassat pillugit suliniummut atatillugu ukiuni ataasiakkaani isertitat, aningaasartuutillu oqimaaqatigiilernissaannut aqqusaaqqaagassat arlaqarput. Aqqusaagassat ilaat ilaatigut tassaapput:

- Aningaasanut Inatsisitigut atugassangortitsinkut angallasseriaatsimi pisariillisaanissat piviusunngortinneqarnissaat
- KAIR Internationalimut tunngatillugu iluanaarutinut politikki
- Atuisut akiliuteqarnerat
- Akileraarutinik qaffaaneq

2025-mit siunissami iluanaarutissat, aningaasartuutissallu ataasiakkaat tuliuuttumi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 17: Iluanaarutissatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut (2021-mi akigitat malillugit mio. koruuninnorlugit)

Nassuaat: Tungujortoq taartoq kiisalu titarnilersugaq tassaapput iluanaarutit, tungujortullu qaamasut tassaallutik aningaasartuutit. KAIR Internationalimi piginnittut iluarsiissuteqarfigereerlugit akiliisinnaassutsip ineriarornera ilanngukkaanni, ataatsimut isigigaanni ukiut affaasa missaat iluanaarutit aningaasartuutinit annertunerusartussaapput.

KAIR Internationalip akiliisinnaassutsikkut ineriarornera iluanaarutini ilanngullugu naatsorsorneqarluni, ukiuni ataasiakkaani iluanaarutit aningaasartuutillu nikingassutaat Takussutissiaq 18-imi takutinneqarpoq. Iluanaarutit takussutissami tungujortumik taartumik kiisalu qernertumik qaqortumillu titarnilersukkamik qalipaateqarput, kingullertullu taaneqartoq tassaalluni KAIR Internationali akiliisinnaassusaata ineriarornera. Akiliisinnaassutsip ineriarornerata qanoq annertutiginissaani agguassassanut, ingerlatseqatigiiffimmilu aningaasaliissutaaqqittussanut tunngatillugu qanoq aalajangiisoqarnissaa apeqquataammat, taakkua titarnilersugaapput.

Mittarfittaassat ammarnerisigut angallasseriaatsimi pisariillisaanerup kingunerisaanik angalanermi aningaasartuutit annikillinerisigut, angalanerup sivikillineratigut kiisalu nerisassanut unnuisarfinnullu aningaasartuutit annikillinerisigut iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut, tungujortumik taartumik qalipaateqarput. Iluanaarutit taakkua 2018-imi misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mit tunngaveqarput, 2021-milu akigititanut siumut iluarsineqarlutik. Piffissatigut iluanaarutissat ukiut sisamat ingerlaneri atuutsikkiartuaarneqassasut ilimagineqarpoq, taamaalillunilu ukiumit siullermiit tamakkiisumik sunniutissaqaratik. Eqqaaneqareersutut, iluanaarutissat iluaqtigissagaanni pisariaqartunik suliniuteqartoqartariaqarpoq.

Ukiumut ukiumut aningaasartuutissat tungujortumik qaamasumik qalipaateqarput. Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfiet suliassaaniittussaajunnaartussaanerisa kingunerisaanik nutsernermi aningaasartuutit, MIT-imullu tapiissuteqarnissamik pisariaqartitat tassaniippuit. Nutsernermi aningaasartuutissanut immikkoortitsisoqarsimanersoq politikkikkut suli nalunaarutigineqanngilaq, naatsorsuutigisamilli aningaasartuutissatut misissueqqissaarnermi ilannguppagut.

Iluanaarutit aningasartuutillu nikingassutaat Takussutissiaq 17-imni takutinneqartut, Takussutissiaq 18-mi takutinneqarput. Ukiut ilaanni isumalluarnangitsumik, ukiullu ilaanni isumalluarnartumik angusaqartoqassasoq, taamaakkaluartorli amerliartortitsinermi nikinganera 2040-mi isumalluarnartoq takussutissiap takutipaa. Taarsigassarsiat amerlanersaat 2039-mi akilereersimanissaat nunatta karsiani tamakkiisumik isumalluarnartumik angusaqarnissamut patsisaqataapput, tamatumanilu amerliartortitsinermi angusamut isumalluarnartunngortitsilluni 2040-mi inernissaa annertuumik isumalluarnarluni.

Takussutissiaq 18: Iluanaarutit aningasartuutillu akornanni naatsorsuutigisamik nikingassutissat (2021-mi akigititat malillugit mio. koruuningnorlugit)

Nassuaat: Ukiumut iluanaarutit aningasartuutillu assigiinngissusaat ukiumut nikingassutaata takutippaa, amerliartortitalu nikingassutaata amerliartortitat piffissap ingerlanerani assigiinngissusaat takutillugu.

Takussutissiaq 17-imni iluanaarutitut aningasartuutitullu allassimasut ataasiakkaat, Tabel 6-ip aamma Tabel 7-ip takutippaaat.

Tabel 6: Aningasaatit ineriarnerat ilanngullugu naatsorsuutigisamik iluanaarutissat (2021-mi akigititat naapertorlugit mio. koruuningnorlugit)

Iluanaarutit	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
KAIR Internationalimi akiliisinaassutsip ineriarnerata 2/3-ia	0	39	28	31	35	6	8	10
Angallaseriasimi pisarilisaamerit, Nuuk aamma Ilulissat	47	49	52	55	55	55	55	55
<i>Taakkunangna angalanermi aningasartuutit ikilinerat</i>	28	28	28	28	28	28	28	28
<i>Taakkunangna angalanerup sivikkilinera</i>	9	11	15	18	18	18	18	18
<i>Taakkunangna unnuisarfimmuit nerisasanullu aningasartuutit annikillinerat</i>	7	7	7	7	7	7	7	7
<i>Taakkunangna allatigut angallassinermi aningasartuutit annikillinerat</i>	2	2	2	2	2	2	2	2
Iluanaarutit katillugit	47	88	80	86	90	61	63	65
Iluanaarutit	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
KAIR Internationalimi akiliisinaassutsip ineriarnerata 2/3-ia	13	0	20	23	28	30	10	59
Angallaseriasimi pisarilisaamerit , Nuuk aamma Ilulissat	55	55	55	55	55	55	55	55
<i>Taakkunangna angalanermi aningasartuutit ikilinerat</i>	28	28	28	28	28	28	28	28
<i>Taakkunangna angalanerup sivikkilinera</i>	18	18	18	18	18	18	18	18
<i>Taakkunangna unnuisarfimmuit nerisasanullu aningasartuutit annikillinerat</i>	7	7	7	7	7	7	7	7
<i>Taakkunangna allatigut angallassinermi aningasartuutit annikillinerat</i>	2	2	2	2	2	2	2	2
Iluanaarutit katillugit	68	55	75	78	83	86	65	114

Tabel 7: Naatsorsuutigisamik aningaasartuutissat (2021-mi akigitat naapertorlugit mio. koruuninnorlugit)

Aningaasartuutit	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfitt MIT-ip suliassaannikkunnaarmerisigut tapiissutit	71	71	71	71	71	71	71	71
Nutsernermi aningaasartuutit	8	13	11	0	0	0	0	0
Udgifter i alt	79	84	82	71	71	71	71	71
Aningaasartuutit	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Nuummi, Ilulissani Kangerlussuarmilu mittarfitt MIT-ip suliassaannikkunnaarmerisigut tapiissutit	71	71	71	71	71	71	71	71
Nutsernermi aningaasartuutit	0	0	0	0	0	0	0	0
Aningaasartuutit katillugit	71							

Deloitte.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

© 2021 Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. For more information, contact Deloitte Global